

Giedra,
dieną 12°, naktį apie nulį.
Saulė teka 6:46, leidžiasi 5:25

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. XLV.

Price 7c

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Ave.
Chicago 8, Ill.

Pirmadienis, Vasario- February 17 d., 1958 m.

Kaina 7c

40

LIETUVOS DIENA SENATE-ATSTOVU RUMUOSE

Čikagos lietuviai prašo Amerikos pagalbos kovoje už pavergtos tėvynės išlaisvinimą

Lietuvių Tarybos rezoliucija, priimta minėjime, pasiūsta prezidentui, valst. sekretoriui ir kitiem

Masiniame Lietuvos nepriklausomybės minėjimo susirinkime Marijos aukštesniosios mokyklos salėje nutarta paraginti JAV vyriausybę, kad ji kaip mažų ir skriaudžiamų tautų užtarė, panaudotų visą turimą įtaką išprašinti Sovietus iš Lietuvos.

40 metų nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjime kalbėjo senatorius Paul Douglas iš Illinois, vyskupas Carroll iš Philadelphia ir eilė lietuvių vadovų. Jų pareiškimai bus išspausdinti ryt dienos laikraščio laidoje.

Čikagos Tarybos rezoliucija

Minėjimą ruošė Čikagos Lietuvių Taryba, pirmininkaujant Povilui Gaučiui. Tarybos išdirtoj ir Čikagos lietuvių visuomenės priimtoji rezoliucijoj priminta, kad Sovietų Sąjungos padaryti agresijos aktai prieš Lietuvą yra aiškus sulaužymas tarpautinių įstatymų, Atlanto Chartos, Jungtinių Tautų Deklaracijos ir Charterio, kuriuos pasirašė Jungtinės Valstybės, Sovietų Sąjunga ir kitos tautos.

Todėl nutarta:

griežtai pakartoti pasmerkiamą Sovietų S-gai dėl įžulau Tautų įstatymo pažeidimo; šauktis į Jungtinių Valstybių vyriausybę, kaip tarptautinės laisvės gynėją ir visų mažų pavergtų tautų draugą, kad panaudotų visą savo įtaką ir gerą valią visur ir visais įmanomais būdais; skatinti Jungtinių Valstybių vyriausybę pavartoti ir panaudoti Kersteno 1953 metų Mutual Security Akto papildymą, autorizuojantį 100 milijonų dolerių kovai prieš komunizmą Lietuvoje ir kitose pavergtose tautose ir pareikšti padėką Jungtinių Am. Valstybių vyriausybei už nepripažinimą Lietuvos smurtu inkorporavimo į Sovietus, išreikšiant viltį ir pasitikėjimą, kad tas nepripažinimas bus išaiškintas, kol Lietuva bus išlaisvinta ir atstatyta kaip nepriklausoma valstybė.

Rezoliucija nutarta įteikti JAV prezidentui Eisenhoweriui, valstybės sekretoriui Dulles, Illinois senatoriams Paul H. Douglas ir Everett M. Dirksen ir Kongreso (senato ir atstovų rūmų) užsienio reikalų komitetams.

Ellis Island bus "Malonumų" sala

NEW YORKAS. — Sol. G. Atlas, didelių statybos įmonių savininkas, pasiūlė didžiausią sumą (\$201,000) už 27 akrų salą Ellis Island New Yorko prienosty.

Atrodo, kad sala jam ir atiteks. Atlas yra nusistatęs čia investuoti \$50 mil. ir buvusią "Ašarų salą" padaryti "Malonumų sala".

Ilgus dešimtmečius JAV vyriausybė gabendavo į Ellis Island ateivius, nelegaliai įkeliavusius arba teisiamus už nusikaltimus. Galiausiai ši "įstaiga", atsiduodanti koncentracijos lageriu, buvo uždaryta ir nutarta parduoti daugiausiai siūlančiam. Sol Atlas nori ten įrengti pramogų ir kultūrinį centrą.

Tikėti ir pasiryžti

Chicago American apie Lietuvą

Chicago American dienraštis pereinio šeštadienio laidoje paskyrė vedamąjį straipsnį Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukaktčiai atžymėti.

Straipsny pabrėžta, kad JAV vyriausybė ir šiandien pripažįsta Lietuvą kaip suvereninę tautą, nors ją ir valdo Sovietų Sąjunga. "O milijonas lietuviškos kilmės žmonių, gyvenančių Amerikoje, žino, kad Lietuva gyvuos visados kaip tauta, nors ji ir turi nusileisti viršijantiems jėgų tui tarpu", rašo American... "Lietuvių tautos noras būti laisvai, gyvuos nesusilpnėjęs, kol ateis diena, kaip ji turi ateiti, kada ji bus vėl laisva".

Vienas iš Chicago American redaktorių yra Amerikos lietuvis — Stasys Pieža.

Paskelbti SLA duomenys yra tikri

Teko patirti, kad SLA Skundų ir Apeliacijų Komisija, posėdžiavusi kartu su SLA Kontrolės Komisija patikrino visus nominacijų duomenis ir rado, jog SLA Sekretoriato tikrinti ir Tėvynėje paskelbti nominacijų duomenys yra tikri.

Negali būti jokios kalbos apie naujas nominacijas.

Ike neteko Stasseno kaip taikos tarėjo

Nori būti Penn. gubernatorium

THOMASVILLE, Ga. — Didelis derėjimosi su Sovietų Sąjunga entuziastas Harold Stassen pasitraukė iš prezidento patarėjų taikos — nusiginklavimo klausimais.

Stassen pasakojio Philadelphiajų spaudos korespondentams, kad jo pasitraukimo priežastis yra noras išsikvoti respublikonų partijos nominaciją į Pennsylvanijos gubernatorių. Betgi yra jau seniai žinoma, kad valstybės sekretorius Dulles nemėgė Stasseno už įpatarinėjimą. Eisenhoweriui daryti tam tikrų nuolaidų Sovietams, idant jie suktų sudaryti nusiginklavimo sutartį.

Stassen yra buvęs Minnesotos gubernatorium. Pastaraisiais metais jis priėmė Pennsilvanijos "pilietybę", ruošdamasis išbandyti laimę į šios valstybės gubernatorių. Gubernatoriaus vieta būtų jam lyg ir "lenta" šokti į respublikonų partijos prezidentinius kandidatus. Bet Pennsylvanijos respublikonai turi savo žmonių į kandidatus ir nerodo jokio entuziazmo remti šį "taikdarį".

Tunizijos kareiviai patruliuoja Tuniso gatvėse, kad prieš prancūzus nekiltų demonstracijos įnirusių žmonių, kurie reikalauja ginklų, prancūzams išvyti iš savo krašto.

VIDURINĖS SUMATROS SUKILĖLIAI NORI UŽVALDYTI VISĄ INDONEZIJĄ

Atsisakė klausyti prez. Sukarno vyriausybės

PADANG, Indonezija. — Revoliucionierių taryba, paėmusi be didesnio pasipriešinimo Sumatros salos vidurinę dalį, sudarė revoliucionierių vyriausybę visai Indonezijos respublikai, kas reiškia artėjančią kruviną kovą su federalinės respublikos vyriausybe.

Praėjus 5 dienoms nuo revoliucionierių tarybos ultimatumo prez. Sukarno vyriausybei — pašalinti premjerą Džuaną ir sudaryti naują vyriausybę be komunistų ir prokomunistų — Vidurinės Sumatros revoliucionieriai sudarė iš saviškių vyriausybę visai Indonezijos respublikai.

Jų vyriausybės premjeru paskirtas Dr. Prawiranegara, buvęs finansų ministras ir Indonezijos banko gubernatorius. Kalbėdamas prieš 40,000 žmonių minią, revoliucionierių premjeras pasakė: Mes neturėtume teisės gyventi kaip laisva tauta, jei leistume toliau plėstis ligai (komunizmui), kadangi chirurgas (prez. Sukarno) bijo padaryti būtina operaciją".

Antikomunistiniams revoliucionieriams deja nepasisekė prikalbinti pasitraukusio respublikos viceprezidento Dr. Hatta, kad jis užimtų jų vyriausybės premjero vietą. Dr. Hatta yra Dr. Sukarno politikos priešininkas, bet be didesnio noro įsipareigoti revoliucionieriams, kurie atrodo turės netrukus griebtis kruvinos kovos prieš federalinę vyriausybę.

Prez. Sukarno grįžo iš Japonijos

Sekmadienį prez. Sakarno grįžo iš Japonijos. Jis pastarąsias 4 savaites važinėjo po Azijos ir arabų šalis, piršdamas savos rūšies "vadistinę demokratiją" ir savotišką neutralumą demokratijos kovoj su komunizmu.

Sukarnui beprospaguojant užsienio šalyse gražų sugyvenimą su komunistais, namie antikomunistinės jėgos sukėlė labai rimtą krizę, vedančią prie pilietinio karo.

Federalinė vyriausybė turi šioji tokį laivyną, kuris gali sekmingiau veikti šioje 3,000 salų valstybėje. Laivai gali užpulti ir Sumatrą, sukilėlių centrą.

Bet sukilėliai mano, kad jų sausumos pajėgos yra galingesnės už fed. valstybės, bet neturint laivyno, jie negalės šių jėgų pernesti į tolesnes salas, juo labiau į centrinę salą — Javą.

Pabaltijo kraštai — ištisas kacetas

BOSTONAS. — "Christian Science Monitor" dienraščio bendradarbis Suomijoje Albin Johnson rašo, kad keliolika sovietų valdymo metų Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje pavertė šias buvusias nepriklausomas valstybes beveik neprieinama užsienio žmonėms teritoja.

Johnson pažymi, kad nuo Pabaltijo respublikų aneksavimo tik apie šimtas žmonių galėjo gauti leidimą išvykti legaliai, o nedidelis skaičius kitų sėkmingai pabėgo į laisvąjį pasaulį. Žinios apie Lietuvą, Latviją ir Estiją gaunamos iš tų drąsiųjų bei laimingųjų, kuriems pavyko pabėgti.

Christian Science Monitor rašo, kad Pabaltijo kraštai yra "tarptautinė mįslė" ir smulkiau aprašė šitą mįslingą gyvenimą. Stengdamiesi užkirsti kelią bėgimui į laisvąjį pasaulį, sovietai pirmiausia kreipia dėmesį į žvejybą. Žymi žvejybos sritis yra Rygos įlankoje, iš kurios išvykti žvejybos laivams nepastebėtiems esą beveik neįmanoma.

Dėl to iš Latvijos, Lietuvos ar Estijos pabėgusių žvejų yra nedaug. Uostų policija, minų laivai, patruliniai laivai bei kitos priemonės beveik visiškai užkerta kelią pabėgti į švedų salą Gotland.

Sovietai dažnai keičia žvejybiinių laivų įgulas, kad žmonės nesusidraugautų, ir neleidžia jiems pasiimti daugiau kuro. Tačiau buvo keletą atsitikimų, kai žvejai uždarė laivo kapitoną ar savo prižiūrėtojus ir pabėgo. Visas Baltijos pajūris vieno kilometro pločio yra niekieno žemė, kur joks žmogus be specialaus leidimo neleidžiamas, ypač Latvijos pajūry, nes Liepoja, Ventspilis ir Ryga yra svarbios sovietų laivyno bazės.

Christian Science Monitor žiūnoms, ir mažiausi Lietuvos, Latvijos bei Estijos vienetai yra

Prezidento naujas laiškas Bulganiui

Klausia aiškaus atsakymo į tarptautines problemas

WASHINGTONAS, D. C. — Šį pirmadienį laukiama paskelbiant turinio naujo laiško, kuris buvo prezidento Eisenhowerio ir jo patarėjų suredaguotas Sovietų premieriui Bulganiui.

Iš valstybės departamento sužinota, kad prezidentas klausia Bulganių gana griežtai, koks gi būtų Bulganių atsakymas į tas tarptautines problemas, kurias jis pasiūlė svarstyti Rytų-Vakarų vyriausybės vadų konferencijoj.

Tik po šitokio atsakymo pasirodytų prezidentui, ar yra prasmės važiuoti į viršūnių konferenciją, būtent: ar yra galimybė priieiti susitarimo keliamomis problemomis.

Lenkija gaus iš JAV paramos už \$98 mil.

WASHINGTONAS, D. C. — JAV ir Lenkija sudarė naują sutartį apie šios komunistinės valstybės tolimesnę rėmimą Amerikos gaminiais, parduodant juos palankiomis sąlygomis.

Lenkijos prekybos delegacijos pirmininkas Lychowski, pasirašęs sutartį, pasakė, kad jis labai patenkintas susitarimu. Amerikai vėl parduos Lenkijai žemės ūkio gaminį ir mašinų už \$98 mil. Pridėjus pereinusių metų sutartį, išsena, kad JAV pardavė ilgų metų išsimokėjimui ir gana pigiomis kainomis šių prekių už \$193 mil.

Negana to, Amerika galvoja išplėsti ir tiesioginę prekybą, pašalinti varžtus kai kurioms Lenkijos importo prekėms, kad jį galėtų užsidirbti daugiau dolerių. Amerikai labai patinka Lenkijos aiškinimas, kad jai Amerikos kviečiai ir kiti žemės ūkio produktai reikalingi "kapitalizmo gražinimui".

Amerikos kviečiai ir kiti žemės ūkio produktai reikalingi "kapitalizmo gražinimui". Amerikai labai patinka Lenkijos aiškinimas, kad jai Amerikos kviečiai ir kiti žemės ūkio produktai reikalingi "kapitalizmo gražinimui".

AMERIKOS KONGRESE IŠKILMINGAI PAMINĖTAS VASARIO 16-TOS AKTAS

"Kas bus, kas nebus, bet Lietuva nepražus", pasakė lietuviškai kongresmanas Flood iš Pennsilvanijos

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos Balsas pasiuntė radijo bangomis klausytojams pavergtą Lietuvą platoką aprašymą Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakties minėjimo JAV kongrese pereiną ketvirtadienį.

Po vyskupo Brizgio invokacijos pirmas kalbėjo senatorius Ives iš New Yorko. Jis atkreipė senatorių dėmesį, kad vasario 16 dieną lietuviai mini 40 metų sukaktį, kap buvo atstatyta nepriklausoma ir suvereni Lietuvos respublika. Senatorius Ives priminė Lietuvos pavergtimą ir išreiškė viltį, kad kraštas greitai laiku atgaus nepriklausomybę.

Rhode Island valstybės senatorius Pastore nurodė, kokią didelę kultūrinę ir ekonominę pažangą padarė Lietuva laisvės metais ir kad tą pažangą nutraukė sovietų okupacija, nežūrint visų su sovietais sudarytų nepuolimo ir taikos sutarčių. Pastore išreiškė vilties, kad lietuvių tauta atgaus savo valstybinę nepriklausomybę.

Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakties proga senate pasisakė Connecticut senatorius Bush, Maine valstybės — Payne, Massachusetts — John Kennedy, New Yorko valstybės — Javits, New Jersey Smith, Michigan — MacNamara.

Senatorius Case iš New Jersey valstybės, trumpai perbėgęs Lietuvos valstybingumo dienas nuo tryliktojo amžiaus pasakė: Per dvidešimt dvejis nepriklausomo gyvenimo metus Lietuva užėmė garbingą vietą tarp pasaulio valstybių. Jos politiniai, socialiniai, ekonominiai gyvenimui susidarė sąlygos klestėti be jokių trukdymų ar priespaudos. Lietuvos Žemės Reformos įstatymas 1922 metais buvo tos rūšies pirmasis visoje Europoje. Įvestas privalomas pradžios mokslos sumažino nuo 64% ligi 15% neraštingumą, kuris buvo nuolatinis palydas visų priespaudėjų. Lietuvos prekyba, žemdirbystė ir pramonė kilo, o menai klestėjo taikos ir laisvės atmosferoje.

Minėjimas atstovų rūmuose

Vasario šešioliktoji tą pat dieną buvo paminėta ir atstovų rūmuose. Posėdį atidarė atstovų rūmų pirmininkas Sam Rayburn, pakviesdamas kunigą Joną Jutkevičių sukalbėti invokaciją.

Atstovų rūmuose apie Lietuvą kalbėjo 60 kongresmanų. Pagrindinę kalbą pasakė kongreso narys Daniel Flood iš Pennsilvanijos, nušviesdamas Lietuvos istoriją, Vasario šešioliktosios reikšmę, nepriklausomybės laisvę ir nepripažinimą prijungimo Baltijos respublikų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos prie Sovietų Sąjungos".

Savo kalbą kongreso narys Flood baigė lietuviškais žodžiais: "Kas bus, kas nebus, o Lietuva nepražus".

Be įvairių trumpesnių kalbų atstovų rūmuose, ilgesnį žodį apie Lietuvą pasakė daugumos lyderis John McCormack. Jisai

pabrėžė, jog istorija byloja, kad lietuvių tauta tvirtai stovi už laisvę ir nepriklausomybę. Kalbėdamas apie ateitį, jis pažymėjo, kad "žmonės niekada negali sunaikinti teisių, kurias Dievas yra suteikęs". Todėl yra tik laisvės priminė Lietuvos pavergtimą ir išreiškė viltį, kad kraštas greitai laiku atgaus nepriklausomybę.

Joseph Martin, respublikonų lyderis, sakė, kad amerikiečių tauta nėra pamiršusi Lietuvos žmonių skaudaus likimo.

Kiekvienas sveikai galvojęs žmogus supranta, kas atsitiktų, jeigu Lietuvoje ir kitose broliškosose valstybėse būtų leisti laisvi rinkimai. Tos tautos per vieną minutę išmestų komunistiškus viešpačius lauk, pasakė Martin.

Kai kongresmanas D. Flood baigė ilgesnę kalbą apie Lietuvos laisvės ir pavergtimo dienas, jo kolega iš Pennsilvanijos Walter pagyrė Floodą už tokį nuosirdžią ir išsamią kalbą, pareikšdamas, kad Floodo žodžiai bus išgirsti viso pasaulio, o ypač pavergtų lietuvių, kuriuos Sovietinė Rusija yra pasiryžusi išnaukinti.

Prie Floodo pareikštų minčių Lietuvos bylos reikalo prisijungė ir Illinois valstybės kongresmanas O'Hara, jis nurodė, kad ši sukaktis sutampa su didžiojo laisvintojo, generolo Tado Kasciūškos gimtadienio savaitė. O'Hara nurodė, kad Kasciūška buvo gimęs Lietuvoje.

Maskvos bolševikai inspektuoja italų komunistų partiją

Kremlius ieško būdų savo pentkajai kolonai stiprint

Roma. — Į Italiją atvažiavo iš Maskvos komunistų partijos 7 narių delegacija. Delegacija išbūs Italijoje 4 savaites. Ji susipažįsta su italų komunistų partijos laikraščiais, spaustuvėmis, propagandos metodais ir vidaus organizacija.

Italų komunistų partija kaip tik pradėjo rinkiminę kampaniją. Bet įvykiai rodo, kad ji gali gauti žymiai mažiau balsų, kaip kad gaudavo iki šiol. Kremlius ponams ypač didelį susirūpinimą sukėlė narių bėgimas iš italų komunistų partijos. Tai pradedėjo nuo Vengrijos revoliucijos ir tęsiasi toliau.

1950 m. Italijos komunistai turėjo 2,112,593 narių, dabar turi 1,713,800. Maskvos bolševikai mano, kad laikas pakeisti partijos sekretorių Palmiro Togliatti, 65 metų, kitu, moderniškesniu demagogu. Togliatti esąs. atitrūkęs nuo masių, nuo eilinių partiečių.

Remiantis naujais duomenimis Amerikos mokslininkai skaičiuoja, kad jų pirmasis žemės satelitas "Explorer" išsilaikys erdvėje ketvirtą metų.

Chicago Lietuvių Klubų ir Draugijų 1958 m. Valdybos:

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYBES VALDYBA 1958 METAMS: Wm. Kriščiūnas pirm., 6802 So. Racine Ave., AB 4-0626; Petras Kenutis vicepirm., A. Kaulakis nut. rast., 3241 So. Emerald Ave., telef. CA 5-3016; Felix Kasper lin. rast., 3534 So. Lowe Ave., Frank Bakutis, izd. ir ligonių prižiūrėtojas, 7301 So. Whipple St., PR 6-0575; Petras Juozapavičius kontr. rast.; A. Janis izdo globėjas; J. Stumbras maršalka; Dr. J. P. Poska daktaras kvėpavimo, 6606 S. Washtenaw Ave., HE 4-2374. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį koją mėnesį Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., 1 val. po pietų. Nariai pirmą mėn. vyrai ir moterys nuo 18 iki 55 metų amžiaus.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIOS "AFSIVIETOS" VALDYBA 1958 M. pirm. Stella Kaulakis, 3247 South Emerald Ave., tel. CA 5-3016; vicepirm. Anna Piliponis, 3302 South Union Ave., YA 7-7484; nut. rast. Sophie Puniška, 2605 West 43rd St., tel. LA 3-6308; lin. rast. Magd. Višniū, 4118 N. Ottawa Ave., GL 3-3622; izd. Anastazija Valanienė, 5702 So. Emerald Ave., tel. EN 4-2660; turto glob. Marė Endziulienė, 5610 So. Maplewood Ave., tel. HE 4-2343; Rose Didžiulis, šeimininkė, 3608 So. Union Ave., tel. YA 7-8660. Susirinkimai šaukiami: Sandraos svet., 840 W. 33rd St. kas antrą mėnesio antradienį.

ERZVILKO DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Pirmininkas Steponas Narkis, 4353 S. Talman Ave., VI 7-1279; vicepirm. Florian Valentyn, 4652 So. Western Ave., YA 7-8527; nut. rast. Nellie Wilcox, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rast. Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2679; izd. Helen Vengeliuskas, 4500 So. Talman Ave., tel. VI 7-6465; maršalka Franca Wisniet, 4500 So. Talman Ave. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį, 7:30 val. vakare, P. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave., Chicago, Ill.

LIET. BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. Anna Burba, 5947 So. Blackstone Ave., DO 3-5155; vicepirm. Julia Sacak, 7222 S. Richmond Street, tel. HE 4-7174; nut. rast. Nellie Wilcox, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; lin. rast. Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2679; izd. Adela Sankus, 2520 W. 68th St., GR 6-6399; kontr. rast. Connie Budrick, 3035 W. 53rd Pl. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį, 7:30 val. vak. P. Vengeliausko svet., 4500 So. Talman Ave., Chicago, Ill.

UTENOS APSKRITIES DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. Steponas Narkis, 4353 S. Talman Ave., tel. VI 7-1279; vicepirm. Anna Stachyra, 2538 W. 50th St., PR 6-7124; nut. rast. Vincas Juska, 1114 W. 68th St., AB 4-2431; fin. rast. Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2679; izd. Joseph Jusevicius, 5322 So. Richmond St.; kontr. rast. Edward Stachyra, 2538 W. 50th St.; koresp. Joseph Jusevicius, 5322 So. Richmond St. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį, 7:30 val. vakare Vengeliausko svetainėje.

ZEMAIČIŲ KULTūros KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Steponas Narkis pirm., 4353 So. Talman Ave., telef.: VI 7-1279; Juozas Balčias vicepirm., 4047 S. Maplewood Ave., VI 7-4094; Nellie Wilcox nut. rast., 4443 So. Rockwell St., tel. Yards 7-4472; Paul J. Petratis fin. rast., 812 W. 33rd St., CA 5-9191; B. Zengulis, izd., 2535 W. 42nd Street, telef.: VI 7-2679; Connie Budrick, kontr. rast., 3035 W. 53rd Pl., WA 5-8640; Kastancija Juska maršalka, 4443 So. Rockwell Street Steponas Narkis koresp. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-ia trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street (Chicago, Ill.).

ZARASISKIŲ KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 So. 50th St., Cicero, tel. OL 2-0312 vicepirm. J. Uždenis, 6753 So. Maplewood Ave., tel. PR 6-4710 nut. rast. P. Zalička, 5347 S. Bishop St., tel. GR 6-3054; fin. rast. P. Padvauskas, 6843 S. Rockwell, tel. PR 8-2239; izd. Ralph Pucis, 1414 So. Sawyer Ave., tel. JA 6-7045; tvark. A. Damsis, 444 S. Kedvale; tryš direktoriai: J. Alkonis, 5701 S. Carpenter St., WE 6-6773; C. K. Davis, 5648 So. Bishop St.; Alfonso Cicellis, 5628 So. Fairfield Ave., tel. WA 5-6527. Susirinkimai šaukiami atvirutėmis kas antrą mėn. pabaięjose, Hollywood svet., Chicago, Ill.

SLA 36-LOS KUPOPOS VALDYBA 1958 METAMS: Antanas Zatoris pirm., 8039 So. Bell Ave., RE 8-1385; Petras Juozapavičius vicepirm., 3210 S. Lowe Ave.; A. Kaulakis, fin. rast., 3247 So. Emerald Ave., CA 5-8016; M. Vaidyla nut. rast., 840 W. 33rd St., YA 7-4789; J. Balchunas izd., 7159 So. Sacramento Ave., tel. GR 6-3078; A. Bradchulis kontr. rast., V. Inkauskas maršalka, Dr. J. P. Poska dakt. kvot., 6606 So. Washtenaw, HE 4-2374. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėn. pirmą trečiadienį, Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. Larry A. Lubik, 2602 W. 47th St., pirm. pab. Petras Malakauskas, 2332 W. 23rd St., nut. rast. Paul J. Petratis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; fin. rast. Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd St., telef.: VI 7-2679; kontr. rast. A. Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; kasos glob. Ted Zengulis, 2535 W. 42nd St.; kas. Adela Burba, 5847 S. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; marš. J. Griegonis; daktaras kvėpavimo, Dr. P. Dundulis, 4157 Archer Avenue, koresp. A. Jusas, 2247 So. Oakley Ave., tel. YA 7-8989. Susirinkimai įvyksta kas 3-ia sekmadienį, kiekvieno mėn. 1 val. po pietų, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. I klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis nuo 15 iki 55 metų amžiaus.

LITHUANIAN NATIONAL DEMOCRATIC CLUB VALDYBA 1958 M. K. Aleksunas pirm., 3338 W. 63rd St., tel. HE 4-3926; Victoria Stanulis pageib., 4602 So. Fairfield; Anna Kadzius nut. rast., 3520 So. Rockwell St., FR 6-5552; Sola Puniška turto rast., 2605 W. 43rd St., LA 3-6308; Simon Gelson, izd., 857 W. 50th St., BO 8-4514; Joseph Blozis, koresp., 3938 W. 63rd Pl., RE 5-2562; rosiadienį įvyksta kas antrą trečiadienį, Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd Street.

9-TO WARDO LIETUVIŲ DEMOKRATU KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Skieys Juozas — pirm., 6601 S. Artesian Ave.; P. Varunus, Juolinas — vicepirm., 10732 S. Indiana Ave.; Al. Labanas vicepirm.; Dambro, Steve — garbės pirm., 2740 W. 60th Street; Laurutėnas, Albinas — finansų sekretorius, 10530 So. Indiana Ave.; Lenksienė, Jufefa — nutarimų protokolo sekretorė, 20 W. 107th St.; Rubinas, Kazys — kasininkas, 10503 So. Edbrooke Ave.; Bubelis, F. — kasos globėjas, 10735 So. State St.; Drangelis, Adomas — kasos globėjas, 349 W. 108 Pl.; Dambro, Eli — Trustee, 2740 W. 60th St.; Rekaszi, Valentine — Trustee, 16 E. 113th Place; Skieys Juozas ir Barniskienė Matilda — delegatai prie Lietuvių Demokratų Lygos. Klubas susirinkimams būna kas mėn. trečias antradienį, 7:30 val. vak. 10806 So. Wabash Ave.

LIT. TEATRALSOKO DRAUGYBES RŪTOS NO. 1 VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2679; pirm. pageib. Anna Casey, 3364 So. Halsted St.; nut. rast. Frank Opulskas, 7824 So. Campbell Ave.; fin. rast. Thomas Salcauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. rast. Margaret Karis, 3436 S. Litanica; kas. glob. Susan Salcauskas, 2614 W. 70th St.; kasierius Theodore W. Zengulis Jr., 2535 W. 42nd St.; durų sargas Stanley Vaitekus, 4049 S. Maplewood Ave.; ligonių lankyt. Theodore W. Zengulis Jr., 2535 W. 42nd St.; Sūdzia Joseph Bartkus; sūdzios rast. Susan Salcauskas; koresp. Fr. Opulskas.

KRAKISKIŲ DRAUGISKO KLUBO 1958 METŲ VALDYBA: Alex Kvedaras pirm., 4246 S. Maplewood Ave.; Jonas Gubis vicepirm., 5610 So. Meivina Ave., tel. PO 7-2823; Jonas Daibokas, prot. rast.; Juozas Blozis, turto rast., 3938 W. 63rd Pl., tel. RE 5-2562; W. Jankauskas, izd., 3332 So. Lowe Ave., tel. VI 7-1413. Susirinkimai įvyksta kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio klubo Vainutas svet., 4256 S. Maplewood Ave. 2 val. po pietų.

CHICAGO LIETUVIŲ SUVAIKIEČIŲ DRAUGIŲ VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. Adela Burba, 5847 S. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; vicepirm. S. Puniškienė, 2605 W. 43rd St., tel. LAfayette 3-6308; nut. rast. Fab. Brazaitis, 2904 So. Wallace St.; fin. rast. Vyt. Utara, 4687 So. Paulina St.; izd. Jonas Puniška, 2605 W. 43rd St., tel. LA 3-6308; izd. glob. ir koresp. Ona Švirnickas, 2512 W. 69th St., tel. HE 4-0290; tvarkdarys S. Viršila, 4218 So. Rockwell St. Susirinkimai įvyksta kas ketvirtą trečiadienį kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43rd Street, Chicago.

LIETUVIŲ ŽAGARIS KLUBO VALDYBA 1958 M. Pirm. Vincas Kriščiūnas, 6802 So. Racine Ave., AB 4-0826; vicepirm. J. Adomaitis, 6430 So. Campbell Ave., tel. PR 6-8919; nut. rast. J. Keturakis, 3217 S. 53rd Ct., Cicero 50, Ill. tel. OL 2-3243; fin. rast. K. Kazlauskas, 2453 W. 45th Pl., tel. VI 7-0650; izd. J. Vebelis, 7159 S. Honore Street, tel. PROspect 6-4209; kasos glob. Mrs. M. Masulius, 6447 S. Emerald Ave., tel. EN 4-4380; koresp. J. Gelgudaus, 3425 S. Emerald Ave. Klubas susirinkimams įvyksta kas 4-ia sekmadienį kiekvieno mėnesio Vengeliausko svet., 4500 So. Talman Ave. 1 val. po pietų.

DRAUGYSTĖS LIETUVOS KARLIVIO susirinkimai — kiekvieną mėnesį, trečią sekmadienį 1:30 v. popiet. Liberty svetainėje. Kazys Šinkus, pirm., 1330 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill.; R. Nartonis, Klem. Laudanckas, vicepirm., ir ligonių apiektūnai; K. P. Develkis, nutarimų rast.; Ben. Tumavicius, finansų rast.; A. Andrijauskas, izd.; G. Pocius, J. Klimas, J. Rainis — izdo glob.; A. Kasmauskas, kas, maršalka.

SLA 301 KUPOPA, CICERO. Susirinkimai kiekvieną mėnesį pirmą trečiadienį 7:30 v. v. Liberty svet. Valdyba 1958 m.: W. C. Jankauskas, pirm., 1531 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill.; J. Klimas, vicepirm.; K. P. Develkis, nutar. rast.; Ben. Tumavicius, fin. rast.; A. B. Petkus, izd.; Jul. Zaura, Jon. Zaura, C. Genis — Trustees; M. Kinizek, maršalka; teisių patarėjas adv. Norb. Tumavicius.

LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIJA CHICAGO LIET. DRAUGIŲ SKYRIUS. Susirinkimai įvyksta kiekvieną trečiadienį 7:30 v. v. Go bio svet., 1500 S. 49th Ave. Valdyba 1958 m.: K. P. Develkis, pirm., 1330 So. 49th Ave.; nutarimų rast. J. Balakas; K. Jakubka, fin. rast. ir išdėminkas; Ant. Martin, izdo globėjas.

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1958 M. Pirm. Stanley Jacobs, 2050 W. Pierce Ave., tel. HU 6-0324 vicepirm. J. P. Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., LA 5-3216; nut. rast. A. Walskis, 3259 Pierce Ave. AL 2-0239; fin. rast. J. Radisuskas, 2019 Pierce Ave.; kasininkas J. Draucelis, 1701 N. Pulaski Rd., DI 2-5117; kasos rast. J. Ralia, 4939 Winemac Ave., MU 5-9356; kasos glob. St. Jonynas, 1701 N. Pulaski Rd.; maršalka A. Lungevicz, 1741 N. Central Park Ave. Susirinkimai įvyksta 1-ia ketvirtadienį kiekvieno mėnesio 3600 West North Ave., Chicago, Ill.

Ieškomi asmenys

Montvila, Jonas, g. 1900 ar 1901 m., ir jo motina Ona Montvilienė.

Tereikaitė, Karolina, apie 60 m. amž., išemigravusi į JAV dar prieš karą ir gyvenusi Chicagoje.

Kaurynas, Antanas, gvy. Chicagoje.

Tamosaitis (Tamosat), Paulius, prieš karą gyvenęs Tilžės apskr., Vokietijoje.

Matikovas, Petras, Martyno s., g. 1903 m. liepos 22 d. Misulėvių km., Šilalės valsč., Tauragės apskr.

Montvilas, Jonas, iš Tauragės apskr., Batakių valsč.

Munkevičius, Petras, ir Munkevičius, Jonas.

Kybartas, Stanislovas, s. Prano, išemigravęs į JAV 1912 m. Benetienė-Petkaitė, Rozalija, d. Jono.

Stuopys, Povilas, s. Juozo, ir Stuopys, Viktoras.

Lipkienė-Sleatnerytė, Hendrijetė, g. apie 1908 m., Tauragėje. Leiferaitė, Lena, d. Julius, iš Tauragės, mokytoja.

Radzius, Julijonas, s. Juozo, g. 1904 m., Stigrių km., Tauragės apskr.

Liekis, Jonas, s. Motiejaus, iš Velnikių km., Tauragės apskr.

Visockis, Jonas, s. Adomo, iš Puželių km., Tauragės apskr.

Visockaitė, Veronika, d. Adomo, iš Puželių km., Tauragės apskr.

Kasputienė-Stankūnaitė, Zofija, d. Jurgio, g. apie 1887 m. Raseinių apskr., išemigravusi į JAV 1932 ir gvy. New Yorke.

Vaičiaitienė-Stankūnaitė, Stefa, d. Jurgio, g. apie 1897 m. Raseiniuose, ir jos vyras Petras Vaičiaitis ir vaikai Jonas bei Jantina.

Zakšauskas (Zakševskis), Stanislovas, g. apie 1894—1898 m. Raseiniuose.

Šveinartaitė, Zina, d. Emilio. Šimkus, Leonas, s. Leonardo, gim. 1886 m. Laukuvos valsč., Tauragės apskr., išemigravęs į JAV 1913 m. ir gvy. Chicagoje.

Raponavičius, Jonas, iš Tauragės apskr., dar prieš Pirm. Didįjį Karą išvykęs į JAV ir gvy. Chicagoje.

Mažonaitė, Kunigunda, g. 1926 m. Grigališkės km., Tauragės apskr.

Radzius, Vilijus, s. Antano, g. apie 1911—1912 m. Labūnavėlės km., Šiaulių apskr.

Radžiūtė, Valė, d. Antano, g. apie 1912-13 m. Labūnavėlės k., Šiaulių apskr.

Benšteinė-Mikavičiūtė Ona, d. Silvestro, g. 1889—1890 m. Nuomininkų km., Tauragės apskr., išemigravusi 1907 m. į JAV.

Preikšaitis, Edinas, s. Jurgio, g. 1930 m. Tauragėje.

Preikšaitytė, Zina, d. Jurgio, g. 1932 m. Tauragėje.

Emkus, Jonas, išemigravęs į Braziliją.

Razvadauskienė-Emkutė, Hettė, išemigravusi į Braziliją.

Freimanaitė, Olga, g. 1901 m. Pikelioose, Mažeikių apskr.

Ivanauskas, Vladas, s. Vinco, išemigr. į JAV ir gvy. Chicagoje.

Ročkis, Emilis, s. Emilio, g. 1915 m. Bernotiškių km., Tauragės apskr., išemigr. į Australiją.

Kalinskas, Juozas, s. Juozo, g. 1915 m. Meldekveršių km., Tauragės apskr.

Barstyte, Janina, d. Jono, g. 1928 m. Šiaulių apskr.

Dinšulienė-Rimkutė, Anna, d. Jurgio, g. apie 1893—1895 m. Tauragės apskr.

Merkelis, Kazys, g. apie 1890 m. Tauragės apskr., išemigr. į JAV apie 1909 m.

Zylius, Juozas, s. Vinco, g. apie 1878 m. Tauragės apskr., išemigr.

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ NAMU SAVININKU BRIDGEPORT VALDYBA 1958 METAMS: Petras Juozapavičius pirm., 3210 S. Lowe Ave.; Rose Maziliauskas vicepirm., 3405 South Litanica Ave.; A. Kaulakis nut. rast., 3247 So. Emerald Ave., tel. CA 5-3016; Thomas S. Janulis fin. rast., 3430 So. Morgan St., tel. VI 7-5775; Kastas Stula izd., 3241 So. Parnell Ave.; J. Daraska izdo globėjas; J. Zimonėnas maršalka. Susirinkimai įvyksta kas antrą antradienį vakarą kiekvieno mėnesio 7:30 val., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street. Visi namo savininkai kviečiami priklausyti prie šios organizacijos.

Faieskojimai

Ambloziejus, Jurgis, iš Jucaičių k., Gaurės val., Tauragės apskr.

Aršulienė-Bezaraite, jos seserys Bartašienė ir Mikalauskienė, ir du broliai.

Augaitytė-Tranelienė, Anelė ir vyras Tranelis, Juozas, gyvenę Chicagoje, S. Aberdeen St.

Aukštikalnis, Gabrė (gal Gabrieliūs?), s. Krisiaus (gal Kristupus?).

Bartašienė-Bezaraite, jos seserys Aršulienė ir Mikalauskienė, ir du broliai Bertulis, Kazimieras, s. Martyno.

Bezarus, du broliai, ir jų seserys Aršulienė, Bartašienė ir Mikalauskienė.

Boeisa, Vaclovas.

Butkus, Kazimieras, s. Rapo-

į JAV apie 1903 m.

Zylius, Jons, g. apie 1880 m. Tauragės apskr.

Zylius, Augustinas, s. Vinco, g. apie 1885 m. Tauragės apskr.

Paulauskas, Vincas, s. Vinco, g. apie 1907 m.

Paulauskas, Vladas, s. Vinco, g. apie 1908 m.

Padulskis, Stasys, g. apie 1883 m., išemigr. į JAV 1909 m., ir jo sūnus Stasys, g. apie 1922 m. bei Vincas, g. apie 1924.

Šimanas, Bronius, s. Vlado, g. apie 1892 m. Nemakščiuose, Raseinių apskr., išemigr. 1926 m. į Kanadą.

Sedziukevičius, Petras, s. Jurgio, 1928 m. išemigr. į Argentina.

Kairys, Jurgis, s. Martyno, po Pirm. Pas. Karo išemigr. į JAV. Stankelienė-Zymantaitė, Petrė, d. Jurgio, iš Balturškių km., Kražių valsč., išemigr. į JAV prieš Pirmą Pas. karą.

Judžientienė-Zymantaitė, Pranė, d. Jurgio, iš Balturškių km., Kražių valsč., išemigr. į JAV prieš Pirmą Pas. karą.

Karašauskas, Juozas ir Antanas, s. Mato.

Šalkauskas, Kazimieras, s. Motiejaus, išemigravęs į JAV 1905 m. Šalkauskas, Jokimas, s. Motiejaus, g. Kundročių k., Skaudvilės valsč.

Smuikaitis, Valerijonas.

Milašauskaitė-Palenaitė, Vilė, g. Rozalime, Palenavio apskr. Samoška, Juozas, s. Benediktos, g. 1918 m.

Samoška, Benediktas, g. apie 1885 m. Raseinių apskr., išemigr. į JAV 1914 m.

Kojelis, Juozas, s. Jono, g. apie 1893 m. Pašaltūnio km., Eržvilko valsč., Tauragės apskr., išem. į JAV 1914 m.

Kojelytė, Stasė, d. Juozo, g. 1921 ar 1922 m. JAV.

Vasiliauskienė-Venckutė, Marijona, d. Vinco, g. apie 1891—1895 m. Sprandačių km., Tauragės apskr., išemigr. į JAV 1913.

Bilevičius, Povilas, s. Ipolito, virš 60 m. amžiaus.

Gabertas, Juozas, apie 45 m. amžiaus.

Kreiptis į Liet. Tremtinių Sielovadą, (16) Dieburg, Minnefeld 38, Germany.

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

MARY MIRAVIČIENĖ
(PAGAL TAVUS RAMONAITĖ)

Gyveno 2539 West 46th Place

Mirė 1957 m. vasario 17 d., 10 val. ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Senojoje Zagareje, Šiaulių apskr. Amerikoje išgyveno 46 metus. Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Paliko nuliūdę: mylimas vyras Adolfas, sūnus Albert Morow, mirtį šalia, anūkas Albert Jr. ir jo žmona Janice ir jų vaikai Jimmy, Linda ir Gail; pusėse Anna Klevins, Hollywood, Calif., gimė Lietuvoje ir daug kitų giminių, draugų bei pažįtanų.

Priklausė Chicago Lietuvių Draugijai, Lietuvių Savaitės Draugijai, Brighton Parko Moterų Klubui, Joniskiečių Kultūros Klubui, Užemikių Klubui ir Zagariečių Klubui.

Mes Taves, mūsų brangiausioji, niekada neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes pas Tave anksčiau ar vėliau nuiseime. Tėbūna Tau lengva šios šalies žemėlė!

Nuliūdę lieka: Vyrras, Sūnus, Marti, Anūkas, ir kiti Giminės.

Vilniuje prieš 40 metų

(Tęsinys)

Gatvėmis vaikščiodavo tik kareivių patruliai, susideda iš trijų žmonių; ir tie kareiviai šautuvus visada laikydavo ant rankų, tartum pasiruošę į ką nors šauti. Nebuvo nė vieno atsitikimo, kad manęs tie sargybiniai būtų paklausę, ar aš turin leidimą. Kartais tekdavo nueiti į vokiečių karinę cenzūrą tokiais atvejais, jei tie cenzoriai užtrukdavo atsiųsti į spaustuve leidimo spausdinti "Lietuvos Aidą". Cenzūra buvo atliekama tokiu būdu: visi laikraščio straipsniai, žinios ir t.t., atspausdinti popieriuje, buvo nusiunčiami į tos karinės cenzūros įstaigą, kurioje dirbo keli lietuviai (iš Mažosios Lietuvos) kaip vertėjai iš lietuvių į vokiečių kalbą. Mašinėle surašytieji vertimai buvo atiduodami peržiūrėti tam tikriems cenzoriams. Šio cenzūros įstaigoj kaip vertėjai tada dirbo B. Kodaitis, Aukštaitis ir dar kažkas. Bet artimesne pažintį turėjau su B. Kodaičiu, paskiau Lietuvoje tapusiu profesoriumi, ir Aukštaitaičiu. Abudu buvo simpatingi žmonės, ir jiedu dar man parodė, kad tie vokiečiai vertimai spausdinami kaip laikraštis "Lietuvos Aidas", tik jau vokiškai pavadintas "Litauisches Echo" ir su tuo skirtumu dar, kad tame vokiškame leidiny ("Lit. Echo") buvo dedami ir tie straipsniai, kuriuos cenzūra "Lit. Aidiui" išbraukdavo. Tų vertėjų aiškinimu viskas taip daroma todėl, kad iš nusiųtu į Berlyną "Lit. Echo" numeriai atitinkami valdžios pareigūnais geriau orientuoti dėl tikrosios padėties Lietuvoje. Kai aš buvau paprašęs B. Kodaitį, kad man duotų to "Lit. Echo" rinkinį, tai man atsakė, jog jiems esą griežtai uždrausta tokius numerius lietuviams teikti arba rodyti. Tik kai rudėnį buvo nuverstas vokiečių kaizeris, ir išnyko toji cenzūra, tada buvau gavęs visą to "Litauisches Echo" komplektą. Čia turiu pabrėžti, kad mano čia nurodytas Aukštu-

laitis buvo labai ambicingas žmogus, kuris labai norėjo, kad į pirmąjį Lietuvos Ministeriu kabineto sostatą patektu. Bet kai jis nepateko, tad tuojuo tiek supyko, kad perėjo į lenkų pusę. Aukštaitis turėjo panašią ambiciją kaip mums visiems žinomas J. Gabrys-Paršaitis, kurio ankstesnioji veikla lietuvių kelti buvo labai reikšminga, bet kai ėmė kurtis Lietuvoje įvairios valdinės įstaigos, o jis nepateko į tuos istaigų darbo organizavimą, tai nukrypo jis į netinkamas lietuvių vėžes.

Jablonskio gramatika

Maždaug dviem mėnesiais vėliau po mano atvykimo į Vilnių atvyko iš Voronežo kalbininkas J. Jablonskis, kuris su savim atvežė naujai paruoštą lietuvių kalbos gramatiką (rankraštį). Toji gramatika greit buvo surinkta spausdintuve ir išspausdinta. Ir kai aš pirmą šios gramatikos egzempliorių nunešiau pačiam autoriui, J. Jablonskiui, tad jis linksmai ją pavertęs ir nudžiūges pratarė: "Tik dabar pajutau, kad gėra darba padariau". O Voroneže dar prieš pora metų, t.y. 1916 m., kada ten buvo lietuvių pedagogų suvažiavimas, kuriame ir man teko dalyvauti, to laikui gimnazijos direktorius Jonas Yčas buvo prašęs mane, kad apsilankyčiau pas J. Jablonskį ir aptarciau su juo naujos gramatikos paruošimą, nes, anot J. Yčo, pats J. Jablonskis su esančiais ir dažnai matomais Voroneže pedagogais tokių klausimų nenori svarstyti, o su svetimaiais, arba iš kitur atvykusiais, gal kitaip kalbėsias ir būsiąs paragintas tą gramatiką ruošti, ir, antra vertus, J. Yčo pasakymu, J. Jablonskis jau tada turėjo pusiau paralyžuotą koją ir greitai galis visai nustos sveikatos ir noro bet ką ruošti. J. Yčo pasiūlymas buvo gana geras. Kai aš nurykės pas J. Jablonskį tarliausi dėl tos gramatikos paruošimo, jis gana maloniai pasakė, jog visomis jėgomis stengsis naują lietuvių kalbos gramatiką paruošti, ir tą savo pažadą gražiai išpildė.

Dr. J. Basanavičius

Kai tik buvau atvykęs į Vilnių ir susipažinau su kai ku-

Aviacionės personalas taria B-52 bombonešį, sudužusį Ellsworth aviacionės bazėje So. Dakoto, kur buvo užmuši 5 žmonės.

PAMINĖTAS DIDYSIS LIETUVOS KNYGNEŠYS JURGIS BIELINIS

Pavergtoje Lietuvoje sausio 18 d. per Vilniaus radiją prisimintas knygnešio karaliumi pramintas Jurgis Bielinis. Tik neteisingai pranešta, kad jis mirė prieš 39 m. Jurgis Bielinis mirė 1918 m. sausio 18 d., tai nuo jo mirties jau suėjo lygiai 40 metų. Jurgis Bielinis gimė 1846 m. kovo 16 d. Purviškiuose, Nemunėlio Radviliškio valsčiuje. Vilniaus g. radijo pranešėjas suminėjo jį gimus 1866 m. (gal toji data per radiją negerai buvo nugirsta).

Kaip komunistinė spauda

rašio apie buvusią caristine okupaciją Lietuvoje, tai visada rašo atsargiai ir tą laiką tarpinį vadina nacionalinės priespaudos laikų. Girdi, ją vykdė caras. Privengiamas suminėti caristinės Rusijos priespaudos metai Lietuvoje. Bet štai dabar knygnešį Jurgį Bielinį prisiminė, pagerbė. Ir pasakė, kad po 1863 m. sukilimo Vilniaus generalgubernatorius Kaufmanas uždraudė lietuvių spaudą lotyniškais raidėmis. Kartu suminėjo, kad lietuvių liaudis pasipriešino tam nutarimui. Ir pasakytą, kad tuomet lietuvių kalba knygos ir kiti spaudiniai buvo spausdinami Tilžėje ir kitur ir slapta Lietuvoje platinami. Jurgis Bielinis buvo vienas iš organizatorių slaptosios lietuvių spaudos platinimo. Taip pat prisiminė, kad Jurgis Bielinis pats rašė spaudoje, išleido knygutę ir pradėjo leisti slapta laikraštį "Baltąjį erelį". Esą, nors Jurgis Bielinį žandariai buvo suėmę, bet jis mokėjęs gintis ir išsiskudavęs, gyvybę rizikuodamas pabėgavęs.

Jau įdomu, kad komunistų spauda negali nutilėti apie J. Bielinio nuopelnus lietuvių spaudai ir kad jam neįbruka kartu su lietuviškosios spaudos platinimu ir Lenino redaguotos "Iskros". O nutilėt komunistų spauda todėl negali, nes J. Bielinio spaudos veikla giliai nors ir vergiamos Lietuvos gyventojų prisiminimuose yra įstrigusi. Į jo kapą takai nėra užžėlę. Žmonių būriai, ypač jaunimo, kasmet lanko J. Bielinio kapą, jį puošia. Gerai visi žino jo gyvenimą, kad jam teikiamas geresnis maistas, nesutiktų valgyti, o bendrai tuo laiku maisto ne taip lengva buvo gauti, arba reikėdavo labai brangiai mokėti.

Kai tekdavo pietaujant kalbėtis su d-r J. Basanavičium, tad jis dažnai pabrėždavo, jog jo praetis viltys pildosi, ir buvo patenkintas, kad nors tuo tarpu dar daug kam sunkus gyvenimas yra, bet laimės kibirkštis jau esanti pasirodžiusi. Kai pasirašė Vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą, tad d-ras J. Basanavičius, kaip jis man sakė, pajuto savo širdyje nepaprastą džiaugsmą. Kai Vilnių buvo lenkai okupavę, d-r J. Basanavičius pasiliko Vilniuje, ir tik retkarčiais atvykdavo į Kauną, kur ir man pačiam tekdavo jį susitikti. Dr. J. Basanavičius atsisveikino amžinai su šiuo pasauliu tokią pat dieną, kurią buvo pasirašęs Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą, t.y. vasario 16 dieną 1927 m. Visa tai dabar prisimenant tokią didžią pagarbą nusipelnusiam asmeniui mūsų kiekvieno širdyje pajuntama gražiai nupintą amžino atminimo vainiką.

(Galas)

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— MONDAY, FEBRUARY 17, 1968

Milda Martz pagimdė sveiką sūnų

Scottville, Mich. Milda Martz, Vinco ir Marės Phillips dukterė, ištėkėjusi už kaimyno Dan Martz ir gyvenanti visai netoli savo tėvų, sausio 29 d. pagimdė sveiką ir stiprų sūnų, kurį pavadino Chan William vardu.

William Phillips yra senas amerikietis, visuomenės veikėjas ir savo laiku daug vaidinęs įvairiose mokyklų teatrose. Dabartinis metu jis yra NAUJIENŲ atstovas Scottville srityje. Marie Phillips yra Michigan šiaurėje įsikūrusių pirmųjų lietuvių dukterė.

Milda yra vienturtė Pilipų dukterė. Be aukštesnės mokyklos, ji yra baigusi muzikos mokyklą. Žiemą ir pavasarį ji moko vaikus dainos ir muzikos. Jos mokomi vaikai daž-

nai dalyvauja įvairiose parengimuose su dainomis, muzika ir šokiais.

Milda ištėkėjo už savo jaunatvės draugo Dan Martz. Jis yra geras darbininkas, gerai prižiūri ūkį, laukus ir galvijus. Ligoninėje Mildai teko laukti tikrai porą valandų. Viskas praėjo be jokių komplikacijų. Ji pagimdė sveiką ir stiprų 7 svarų sūnų, kuris gerai miega, dažnai valgo ir jokio bereikalingo triukšmo dar nekelia.

Džiaugiasi ne tik motina su tėvu, bet ir visi senukai bei draugai.

Kaimynas

Kairio knyga LIETUVA BUDO

NAUJIENOSE galima gauti tik ką iš spaudos išėjusią Stepono Kairio knyga LIETUVA BUDO. 416 didelių (6x8½) puslapių, kieti viršeliai. Kaina \$5.50

MIDLAND
Savings and Loan Association
PER 40 METŲ VISU LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
Mes mokame Aukštą Dividendą
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

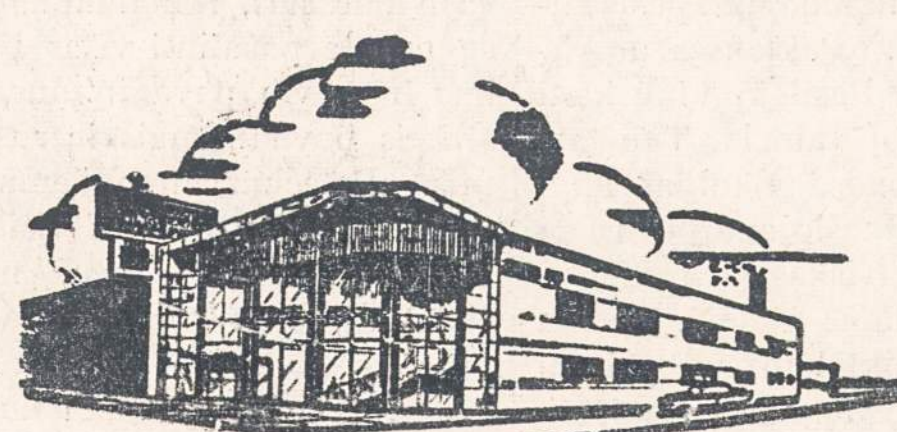
PASIMATYKIT SU STANLEY LITVIN
APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS. Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMAI

Visuomet mokėjome aukštus dividendus
DABAR JUOS DAR PADIDINOME 1/2%
TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI. Keislojame ženkus. Perkam ir pardudom valstybės bonus. VISOS SENTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00
CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 West 47th Street Lafayette 3-1083
S. R. PIETKIEWICZ prez. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.
Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį, užduotyta, o šeštadienį nuo 9 iki vidudienio.

J. F. BUDRIK FURNITURE
3241 SO. HALSTED ST.
Miegamojo, gyvenamojo, valgomojo kambario setai, dinetės, matracai, springosai, skrynios, komodės, lovos, lempos, stalai, kilimai, radijai, televizijos setai, šaldytuvai, skalbiamos mašinos, dulkių valytuvai, pečiai, šildytuvai, vaikų elektriniai fonografi \$5.00, 3 greičių fonografi \$15, automatinis changer fonografi \$29, skalbiamos mašinos \$79, šaldytuvai \$139, dulkių valytuvai \$16, maži radijai \$11, nešiojamos televizijos \$79, 21" televizijos \$69, nešiojamos siuvamos mašinos \$29.

Pas Budriką galite pirkti su pasitikėjimu. Didelis pasirinkimas gerantuočių prekių.
LENGVI ISMOKEJIMAI PER 45 METUS PATARNAUJA.
Dėl TV pataisymo skambinkite Calumet 5-7237.
Pirmadienį ir ketvirtadienį krautuvė atdara iki 9:30 val. vakare, o sekmadienį 10-5. Brangenybių skyrius sekmadienį uždarytas.
Budriko lietuviška radio valanda iš WHFC, 1450 kil. ketvirtadieniais nuo 6-7 vakare su gražia muzika ir dainomis.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Ave. Tel.: GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois
ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

Remiantis Chicago Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai idėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tik saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų velui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežinint kurioje Suvenytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigų pačiu.

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas \$21,000,000.00

F & M RADIO & TELEVISION SERVICE
Authorized DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. Calumet 5-9833

ŽIEMOS SEZONINIS ISPARDAVIMAS

Motorola Television Special su nešiojamu staliuku \$129.95
3 dal. sofa su 2 staliukais, staliuku gerimams, 2 lempom \$249.95

Vokiškos gamybos Radio FM ir trumpų bangų HI-FI pasirinkimas.

Taip pat didelis pasirinkimas naujausių ir moderniausių radijų, TV ir radijo aparatų, veidrodžių, lovų ir kita.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav

ROOSEVELT FURNITURE CO

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 6-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
Yards 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAfayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CHICAGO 50, ILLINOIS
TOWnhall 3-3131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAYmarket 1-2028

Subscription Rates:	
Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per 6 months, \$4.00 per 3 months. In the U.S.A. localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
Outside U.S.A. \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.50 per three months.	
7 cent. per copy, 10c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicago	\$13.00
metams	
pusei metų	7.00
trim mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50
Užsienio	\$15.00
metams	
pusei metų	8.00
vienam mėn.	1.50
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 1939 m. rugpjūtio 3 d. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYMARKET 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.	

Nedarbo apdrauda

Palyginti dar visai neseniai Amerikoje bedarbiai buvo paliekami, kaip sakoma, Dievo valiai. Jeigu darbininkas netekdavo darbo, tai juo niekas nesirūpindavo. Jis turėjo verstis kaip išmanydamas: gyventi iš santaupų, o jei jų nebūdavo, tai vargą kęsti, skursti ir net kai kuriems atvejais badauti.

Taip buvo iki tos klaidios depresijos, kuri prasidėjo 1930 m. ir tęsėsi apie trejetą metų. Tada ir vadinamojo „šurpiojo individualizmo“ šalininkai pamatė, jog tokia padėtis darosi nebepakenčiama ir Amerikai yra būtina reikalinga socialinė apdrauda, kuri suteiktų žmogui šioji tokį užtikrinimą, jog jam, senatvės sulaukus arba darbo netekus, nereiktų bent badauti.

Taip, didžioji depresija privertė Ameriką padaryti visą eilę reformų socialinėje srityje. Buvo praversti įstatymai ryšium su senatvės pensija bei nedarbo apdrauda.

Iš tam tikrų mokesčių, kuriuos paprastai sumoka darbdaviai už kiekvieną darbininką, yra sudaromi specialūs fondai. Iš tų fondų ir yra mokama apdrauda, kai darbininkai netenka darbo.

Nedarbo apdrauda nevisuose steituose yra lygi: vienu ji mažesnė, kitur didesnė; vienu ji išmokama ilgesnį laiką, kitur trumpesnį. Tačiau, bendrai imant, per savaitę bedarbis gauna apie 30 dolerių maždaug 26 savaitių būvy per metus.

New Yorko steite bedarbiams mokama per savaitę iki \$36.00; Michigan — iki \$55.00; Nevadoje — iki \$57.50; Aliaskoje — net iki \$70.00. Bet užtai Louisianoje ir kai kuriuose kituose steituose mokama žymiai mažiau: \$25.00 per savaitę sudaro maksimumą, o \$5.00 minimumą (Louisianoje tiek gauna nedarbo apdraudus tie, kurių uždarbis, kai jie dirbo, buvo labai žemas).

Dabartiniu laiku Amerikoje maždaug 43,000,000 žmonių turi nedarbo apdraudą. Tai sudaro 83 nuošimčius visų dirbančių žmonių (į tą skaičių neįeina fermeriai ir žemės ūkio darbininkai).

Apskaičiuojama, kad per pereiną mėnesį bedarbiams Amerikoje buvo išmokėta apie \$210,000,000. Ir juo bedarbių skaičius didėja, juo didesni darosi tie išmokėjimai. Žinoma, ne visur. Yra miestų ir steitų, kurie visai arba labai mažai nedarbo tėra paliešti. Tuo tarpu yra vietovių, kur bedarbių skaičius yra didelis ir juo tolyn, juo jis vis didėja. Prie tokių vietovių priklauso „automobilių sostinė“ Detroitas. Skelbiama, kad ten vienas iš aštuonių darbininkų yra bedarbių eilėse.

Bet, kaip jau buvo minėta, Michigan steite nedarbo apdrauda siekia net iki \$55.00 per savaitę. Be to, automobilių pramonės darbininkai (nedarbo kaip tik tos pramonės darbininkai ir yra paliešti) dar gauna papildomą atlyginimą iš kompanijų pagal sudarytą sutartį. Tad

nors nedarbas Detroitą ir yra skaudžiai palietęs (bedarbių ten priskaitoma iki 200,000), bet kolkas ten didelio vargo nėra. Aišku, jog padėtis gali žymiai pablogėti, jei nedarbas dar ilgiai užsitęs.

Didžioji depresija Amerikai buvo gera pamoka, — pamoka, kuri privertė susirūpinti socialinėmis reformomis ir įvesti socialinę apdraudą. Kas šiandien būtų (kai jau priskaitoma iki puspenktio milijono bedarbių), jei nebūtų nedarbo apdraudos?

Vėl pradėtų kartotis tai, kas buvo didžiosios depresijos metu: vadinamosios „sriubos eilės“, „Hooverio viešbučiai“ (bedarbiai tiesiog urvuose gyveno) ir t.t.

Nors šiandien Amerikos ekonominiame gyvenime ir jaučiamas atoslūgis ir bedarbių skaičius yra pusėtinai didelis, bet niekas nemano, kad galėtų pasikartoti tai, kas buvo anais nelemtais metais. Nedarbo apdrauda yra savo rūšies stabdžiai, kurie sulauko ekonominę Amerikos gyvenimą nuo didesnio sukrėtimo.

POLEMIKA IR KRITIKA

Dar kartą prašau balso!

Vytautas Meškauskas

Naujienu 21 Nr. atsakant į radiją: „Dėka mūsų šalies gėmimo prielaidą Naujienu 20 Nr., kad Lietuvą valdant krikščionių demokratų — liaudininkų koalicijai ją būtų ištikęs lygiai toks pat likimas, teigiama:

„... jei būtų buvusi tikra koalicija, pagrįsta partijų susitarimu, o ne „prikurimu“ (tautos vadui), tai tų partijų atstovai vyriausybėje būtų įtęsę kitių partijų ir elgesį kitai. Argi galima tikėti, kad laisvai veikiančios val. liaudininkų partijos vadovybė būtų liepusi savo ministrų neimti nei rankos, nei balso prieš smurtininką, užsimojusį pavergti tautą...“

Tokia pažiūra privertė mane dar sykį perversiti pageltusį laikraščio puslapį ir teisišybę vardan prašyti dar kartą balso.

Ką gi veikė mūsų partijos „tautos vado“ diktatūrai pasibaigus? Lietuvos socialdemokratų garbei tenka konstatuoti, kad tos partijos vadovybė tą pačią dieną kai A. Smetona pabėgo, paskelbė, kad partija yra paleista. Tie buvę jos nariai, kurie dalyvavo bolševikų administracijoje ar jai talkininkavo veikė vien savo, o ne partijos vardu. Visiškai kitokios linijos laikėsi valstiečių liaudininkų vadai. Štai ELTA 1940 m. birželio 21 d. skelbia, kad bolševikų pastatyta „prezidentą“ J. Paleckį „Lietuvos liaudininkų vardu pasveikino advokatai Z. Toliušis ir L. Smulkštys“. (Žiūr. Lietuvos žinių No. 139/6299.) Kam tai buvo reikalinga? O juk tai padaryta laisva valia, niekam neverčiant!

To paties nelaimingo birželio 23 dieną liaudininkų vedamos Jaunimo Sąjungos sekretorius P. Kežinaitis kalba per ninko pareigų buvo paleistas ir jam davė kažkokį nereikšmingą darbą.

Šungaудis paskiriamas burmistru

Iš pirmų dienų Zarasų miesto burmistru buvo paskirtas Kauno miesto gyventojas Paleckas. Neteko jo asmeniškai pažinti. Bet jo įstaigos tarnautojai pasakodavo, kad buvęs mažamokslis, labai stengdavosi įsitemti kompartijai ir enkavedistui Guskovui. Nepasitikėdavo savais tarnautojais ir net per daug pataikaudavęs vietiniams rusams bei žydams. Per daug buvęs atsargus ir su kiekvienu raštelio bėgdavęs tai pas Petrovą, tai skambindavęs enkavedistui Guskovui. Kartą pas jį atėjusi kelių vietinių rusų delegacija. Įteikė prašymą su apie 40 namų savininkų rusų parašais, reikalaudami tuojau Zarasų mieste pašalinti visas lietuviškas iškasas ir gatvių pavadinimus, pakeičiant rusiškais pavadinimais ir rusiškais raidėmis. Paleckas, manydamas, kad jis tuo dar labiau bolševikams įsiteis, net neatšakė nei Petrovo, nei enkavedisto Guskovo, pažadėjęs delegacijai jį prašymą patenkinti. Buvo ir išskabų piešė su radęs. Apie tai iš kažin kur sužinojęs enkavedistas Guskovas ir įsakęs išskabų nekeisti.

Vieną gana juokingą atsitikimą pasakoją vienas darbininkas. Keli darbinin-

kinas, per derybas dėl sovietinių įgulių Lietuvon įvedimo, paėmęs nuo stalo šamchoro vyno bonką ir, suvyniojęs jį į „Pravdos“ lapą, padavė K. Bizauskui, sakdamas: „Parvežkite savo žmonai kaip mano dovaną“. Sulaukęs tokio pagerbimo K. Bizauskas, matyti, užmiršo, kiek savo prieštelių tas pats Stalinas jau buvo sušaudęs, ir pats susilaukė... suėmimo.)

Dar įdomus epizodas. Birželio 19 d. Kaune Darbo Rūmuose šaukiamas mitingas iš kalėjimų paleistiems bolševikams pagerbti. Ką mes matome garbės vietoje? Ogi buvusių krik. dem. premjerą ir teisingumo ministrį, kuriam ministeriaujančiam bolševikui irgi buvo sodinami į kalėjimą, prof. Antaną Tumėną, buv. prezidentą Dr. K. Grinų ir dabar uolų Draugo bendradarbį prof. S. Kolupailą... Kas juos vertė ten eiti? Niekas! Jie ten patys nuskubėjo. Ir tai padarė nei Lietuvos... nei demokratijos labui!

Ak, jau prieš 100 metų Adomas Mickėvičius apdainavo prūsų Konradą Valenrodą, kuris, negalėdamas viešai pasipriešinti kryžiuočiams, įstojo į jų eiles, kad jiems... pakenktų. Tikras daiktas, kad kai kurie lietuviai tokiais pat sumetimais stėjo bolševikų talion. Galimas daiktas, kad kun. M. Krupavičius su K. Bizausku tikėjosi bent mirties valandoje Stalingą atverti ir tikrą katalikų tikėjimą. Galtas daiktas, kad jų visų elgesys išplaukė iš pačių geriausių norų sau ir savo artimiesiems. Tikra tačiau yra tik tie, kad dėl demokratijos nei liaudininkų nei krik. dem. politikų dauguma sau galvos neskuko. Ir jei šiandien iš tų partijų likusių pasigirsta noras demokratiją tik sau monopolizuoti, girdi, kiti esą „vadis-tai“, tenka su širdgėla konstatuoti, kad toks elgesys yra niekuo nepamatuotas. Tam prieštarauja nesena praeitis.

Taip pat kartu tenka konstatuoti, kad ta nesena praeitis tas dvi partijas gerokai sukompromitavo. Užtat liberalniis jaunimas krato iš liaudininkų globos, o jaunieji katalikų politikai spiešiasi į Lietuvos frontą. Savaimė aišku, kad dėl vieno kito ar net kelių dešimčių kurios nors partijos narių veikimo negalima kaltinti visos partijos. Kita vertus, kiekviena profesija turi savo rizikos. Iš tos taisyklės neišskirtina ir politiko profesija. Padaręs klaidą, politikas turi bent pasitraukti iš viešosios scenos. Pas mus pirkav. Kazys Bizauskas, visiems įrodinėdavo, kad sovietai Stalino valdomi Lietuvos neokupuosia. Mat sakoma, kad Sta-

J. VILKS.

Prof. Antanui Purėnui 75 metai

Visuomeninkui, mokslo darbininkui — chemikui, dabar politechnikos instituto Kaune bendradarbiui, profesorui Antanui Purėnui vasario 28 d. sueina 75 metai.

Antanas Purėnas gimė ūkininko šeimoj Tautonyse, Rokiškio aps. Jis savo jaunose dienose įsitraukė į visuomeninį gyvenimą ir darbavosi socialdemokratų gretose. Spaudoje pradėjo bendradarbiauti, kaip tik išėjo pirmasis „Vilniaus žinių“ dienraščio numeris. Jis rašė „Naujojo gaidynė“, „Zarij“ ir kituose laikraščiuose. Kurį laiką buvo „Zarijos“ redaktorium. Studentaudamas priklausė besimokinančios jaunuomenės visuomeninkų organizacijai ir uoliai dalyvavo Petrogrado aukštųjų mokyklų lietuvių studentų draugijoj. Jis studijavo matematiką ir chemiją. Iš chemijos srities yra parašęs keletą veikalų.

1918 m. pabaigoj, grįžęs iš Rusijos ir savo gimtąjį apskritį, tuoj čia ėmėsi švietimo darbo. Tais neramiais kovų metais Antanas Purėnas nenuleido rankų besirūpindamas švietimu. Vėliau jis buvo pakviestas profesorauti į Aukštojo mokslo kursą, o juos perorganizavus į universitetą, Kaune tapo to universiteto profesorium.

Universitete jis dirbo atsidėjęs mokslinį darbą ir jau rečiau pasirodydavo visuomenės veikime. Buvo mokslo, literatūros ir kritikos žurnalo „Kultūra“ ilgametis redaktorius. Trumpam buvo išrinktas

„darbo inteligentijai“ pirminkauja demokratinei partijai. Tai prisiminus, man net kilo nelaba mintis, kad tie mūsų politikai, kurie nuskubėjo su talkos pasiūlymais bolševikams, jei Smetonos režimas būtų buvęs griežtesnis, būtų gražiai tilpę tautininkų eilėse. Ir liaudininko poeto rašytas himnas Stalinui:

Mes su Stalinu į saulę
Mes su Stalinu kovon...

būtu buvęs anksčiau dedikuotas „tautos vadui“.

Dėl viso to aš turiu likti prie savo senos pažiūros: demokratijai Lietuvoje nesisekė, nes, išskyrus negausių socialdemokratų, niekas ja rimtai nesirūpino, mažai kas už ją buvo pasiryžęs padėti savo galva. Demokratijai visu grožio pražydėti reikalingi ne dešimtmečiai, bet šimtmečiai kruopštaus, pasiaukojančio darbo.

(Redakcijos atsakymas V. Meškauskui bus įdėtas rytoj.)

Vytauto D. universiteto Kauno rektorium.

Po Antrojo Pasaulinio karo Vytauto D. universitetą Kaune suskirsčius ir įvairius institutus, prof. Ant. Purėnas profesoriorio politechnikos institute Kaune.

A. Purėnas yra įdėjęs ir rūpesčio į chemijos laboratorijos statybą. Dabar tose įdomiose patalpose telpa Chemijos institutas Kaune.

Antano Purėno nueiti gyvenimo takai buvo įvairūs, nąšūs, mokslo darbais atžymėti. Dabar ne metas visa sužymėti. Dar ir dabar, senatvės sulaukęs, Ant. Purėnas neapleidžia jo numylėtos mokslo dirvos. Džiugu, kad jis dirba ir gali dirbti.

Teko nugirsti, kad kaip kas iš pavergtos Lietuvos profesūros susirūpinę lietuvių mokovų likimu išievojį ir bendrai išievią. Jie linkėtų (ir tokių linkėjimų netrūksta iš prof. A. Purėno), kad išievią grįžtų Lietuvon. Čia tenka tręžt daugiau kantrybės ir šaltesnio jausmo. Neabejotinai dalis išievių grįš Lietuvon, bet grįš kartu kai bus galimybės grįžti visiems Sibiran išgabentiems. Ir grįš tos išievių dalis per Karaliaučiaus uostą tiesiai į Lietuvą, o ne pro Lietuvą į „placiją tėvynę“.

Nėra paslaptis, kad Sibiran išgabentų tarpe taip pat esama aukštų mokslus išėjusių, ten išgabentų tarpe turima ir jaunimo aukštųjų mokslų studijas pradėjusių. Jie visi Sibire dirba ne savą darbą, klaidžioja, vargsta, bastosi. Ar nebūtų geriau pirma Sibire išgabentais pasirūpinti, kad jie galėtų nedelsdami visi iki vieno parvažiuoti Lietuvon, juo labiau, kai kalbama ir rašoma, jog visiems dabar susovietintoj Lietuvoj esama darbo.

Daug ten, Sibiran išvežtųjų tarpe, yra buvusių darbščių, sumanių ūkininkų, kuriems galams juos laikyti Sibire, jei jie būtų labai naudingi ir savojoje šalyje, Lietuvoje.

Visi tie kvietimai, dejonės dėl išievių ir kaip kurių neatsakingų asmenų per Vilniaus radiją ir spaudoje tos išievių srutomis pakrapinimas, juos nepaveiks, kaip jį tikrai paveiktų, jei vieną gerą dieną susidarytų visiems galimybės iš Sibiro laisvai parvykti ir kartu mirusių sąvų artimųjų kaulus su savim parsivežti.

Mūsų geriausi linkėjimai ir norai visiems susilaukti tų dienų, kada visais keliais mūsų išlaikytų tauta laisvai galės susirinkti Lietuvoje.

STASYS JUŠKENAS

1940 m. bolševikmetis

Zarasuose

(Atsiminimų nuotrupėlės)

3. N. K. V. D.

Vos tik spejo susidaryti Paleckio vyriausybė ir Sniečkui perėmus saugumo departamentą, Zarasuose NKVD viršininku buvo paskirtas savivaldybės tarnautojas Kuzma. Kai kas pasakojo, kad Kuzma buvęs sulietuvėjęs rusas, bet jo kaimynai dusetiskiai (kilę iš Dusetų valsčiaus) teigė, kad tai netiesa. Jis buvęs geras lietuvis, kilme taipgi lietuvis, priklausęs komunistų partijai. Kodėl jis buvo paskirtas tokioms pareigoms, sunku pasakyti. Kai kas teigė, kad jis mėgdavęs pakritikuoti buvusią vyriausybę. Iš karto jo padėjėju buvo paskirtas atkeltas iš Rusijos enkavedistas Guskovs. Atvykęs į Zarasus, vadinosi — Gubaitis. Čia Maskvos politika. Mat, pasauliui ar ir patiems gyventojams norėta parodyti, kad juos valdo ne rusai, bet patys lietuviai. Tai buvo lieknas aukštas, turįs nemazai mongoliškų bruožų vyras. Iš pirmo pamatymo gana simpatiškas žmogus. Bet žmonės pasakoją, kad tai esąs klastingas, žiaurus sadistas. Vieną kartą pasiuntiniui kažkur išė-

jus, sekretorius paprašė nunešti kažkokį Guskovui skirtą raštą.

NKVD įstaiga buvo prie Lietuvos banko antrame aukšte. Prie įėjimo stovėjo sargybinis. Sargybiniui pasakiau, kad turiu nunešti Guskovui raštą. Sargybinis paskambino Guskovui, kuris liepė įleisti. Antrame aukšte prie durų stovėjo du sargybiniai. Priėjus prie jų vienas iš vieno šono, antras iš kito šono, čiuptelėjo kišenius. Matyti ginklo ieškojo. Įėjus į vidų, išėjo Kuzma ir paprašė truputį palaukti, — esą draugas Gubaitis užimtas. Būdamas laukiamajame girdėjau, kaip gana draugišku tonu kalbėdamas Kuzma tardė Dusetų valsčiaus ūkininką Baltakį. Po kurio laiko Kuzma pranešė, kad jau galiu įeiti. Įėjęs radau Guskovą sėdintį minkštame fotelyje. Labai mandagiai pasisveikino ir paprašė sėstis. Paklausęs ar rūkau, padavė cigaretę. Pradėjo klausinėti ar man patinka sovietų valdžia. Tuo tarpu skambterėjo telefonas. Skubiai lotyniškais raidėmis išnešiojimų raštų knygoje pasirašęs lietuvišką pavardę Gubaitis įsakė Kuzmai mane išleisti. Kuzma išlydėjęs per duris riktelėjo sargybiniui „vypusti“ — išleisti. Daugiau į šią įstaigą ir sekretoriaus prašomas neidavau. Bijojau, kad nekalbintų jiems šnipinėti. Mauras, atlikęs savo darbą, gali eiti. Taip ir su Kuzma išėjo. Vėliau iš NKVD virši-

ninko pareigų buvo paleistas ir jam davė kažkokį nereikšmingą darbą.

Šungaудis paskiriamas burmistru

Iš pirmų dienų Zarasų miesto burmistru buvo paskirtas Kauno miesto gyventojas Paleckas. Neteko jo asmeniškai pažinti. Bet jo įstaigos tarnautojai pasakodavo, kad buvęs mažamokslis, labai stengdavosi įsitemti kompartijai ir enkavedistui Guskovui. Nepasitikėdavo savais tarnautojais ir net per daug pataikaudavęs vietiniams rusams bei žydams. Per daug buvęs atsargus ir su kiekvienu raštelio bėgdavęs tai pas Petrovą, tai skambindavęs enkavedistui Guskovui. Kartą pas jį atėjusi kelių vietinių rusų delegacija. Įteikė prašymą su apie 40 namų savininkų rusų parašais, reikalaudami tuojau Zarasų mieste pašalinti visas lietuviškas iškasas ir gatvių pavadinimus, pakeičiant rusiškais pavadinimais ir rusiškais raidėmis. Paleckas, manydamas, kad jis tuo dar labiau bolševikams įsiteis, net neatšakė nei Petrovo, nei enkavedisto Guskovo, pažadėjęs delegacijai jį prašymą patenkinti. Buvo ir išskabų piešė su radęs. Apie tai iš kažin kur sužinojęs enkavedistas Guskovas ir įsakęs išskabų nekeisti.

Vieną gana juokingą atsitikimą pasakoją vienas darbininkas. Keli darbinin-

kai prie šventoriaus taisę šaligatvį. Atėjęs pas juos burmistras Paleckas. Pradėjęs kalbėti ir girti bolševikus. Staiga iš turgaus aikštės atbėgęs didelis šuo ir ant rano plento puse bėgęs bulvaru. Paleckas, pamatęs šunį, staiga pasikeitęs. Pradėjęs rankas kilnoti ir kaip kulka atsiradęs antrojo plento pusėje. Šuo, matyti, žinodamas, su kuo turi reikala, paspaudęs uodegą tarp kojų ir pabėgęs į paežerę. Vėliau jie sužinoję, kad Paleckas Kauno miesto savivaldybės buvo pasamdytas Kaune gaudyti šunis-vaikatas. Tikrumoje taip ir buvo. Sako, buvęs nepakeičiamas šunų gaudytojas. Kol šunelis spėdavęs sušiovkti, kur jis esąs, jau jis Palecko tinklė atsidurdavęs. Teisingai sakoma, kad įprotis antroji prigimtis...

Skundai — prašymai

Truputį skaitytojus supažindinęs su kitomis įstaigomis, vėl grįžtu į apskrities viršininko įstaigą. Teisingai Vincas Kudirka savo raštuose pažymėjo, kad pavieto (apskrities) viršininkas yra visos apskrities viešpatas. Į apskrities viršininko įstaigą suplaukdavo iš visos apskrities žinios. Normaliais laikais su įvairiais skundais žmonės kreipdavosi į policiją bei teismus. Bolševikmetėje teismai ir pirmomis dienomis negalėjo laisvai veikti. Policija taip pat skundų (ypač jeigu mai-

šydavo politinius dalykus) vengdavo priimti. Tai kurgi skųstis? Nagi apskrities viršininkui. Paduodavo jie paprasčiausį skundą, bet kad skundas būtų svaresnis, įmaišydavo politiką.

Pavyzdžiui, dvi senyvos moterys iš Degučių valsčiaus Blyniskų kaimo susiginčijo dėl kiulės, kuri išknaisiojusi daržą. Apskrities viršininkui paduotame skunde Baradinskienė rašo, kad Juškėnienės kiulė išknaisiojo jos daržą. Dėl padarytos žalos ji nesiskundžia, bet ji prašo nubauti Juškėnienę už tai, kad ji savo kiulę Stalinu pavadino. Atiduok tokį skundą NKVD, tuojau tą moterį į kalėjimą uždarys arba į Sibirą ištremis.

Tokius ar panašius skundus, net neregistruojant, mesdavom į pečių. Jeigu toks skundo padavėjas ar padavėja asmeniškai atvykdavo pasiteirauti dėl skundo eigos, gerokai apibaradavome ir tuo viskas baigdavosi. Dėl davimo įvairių skundų pirmomis dienomis žmonės lyg koks pasitumto kvaitulys buvo apėmęs. Vėliau, pamatę, kad skundai gali baigtis abiem pusėm ištrėminu į Sibirą, liovėsi skųstis.

Pasitaikydavo ir gana rafinuotų skundų. Vienas alteisas iš policijos tarnybos valdininkas A., stambaus ūkininko sūnus, paduotame skunde rašė, kad jis, būdamas policijos tarnyboje, globojęs komunistus ir nesudarydavo jiems bylų. Dvi

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Knarkimas išdavė vagis

Trys geros klausos de'ektyvai, vaikščiodami anksti penktadienį ties Lakeview Bowling alley, 8233 N. Clark st., naktinė tyloje išgirdo savo: iška karkimą ir savininko lydimi įėjo į patalpos sandėlį, kuriame aukštai, viršum sukratus kamuolio žaidimo įrankių st. to rado du giliai bemiegančius paauklus. "Matyti, aš nėsū tikės būti plėšiku", pasisakė vienas vaikėzų Charles Basting, 18 metų, iš 2106 Bussel st. Antrasis vaikėz 2106 Bussel st. Abudu prisipažino užmīgę, belaukdami geros progos įsilausti ir apiplėšti įstaigą. Be to Basting prisipažino, kad jis yra pašalintas iš jaunų prileškų gaujos, kadangi jis surikęs, kai beplėšiant vienių restoraną, užmynęs ir susižeidęs kolia į stiklo šukes. Prieš pašalinimą jis dalyvavęs visoje eilėje plėšimų ir kišenvagysčių. Kiti tos gaujos nariai James Ervin, 20 m. ir Albert Banby, 20 m., suimti pereiną trečiadienį ir prisipažino atlikę 45 plėšimus. Basting nusiskundė tebesąs dar tik "pradžiamokslis" plėšikavimo versle.

Policininkai nepamatę kas į namus metė bombą

Penktadienio naktį numesta bomba susprogdino kelis langus 4107 ir 4111 W. Cullerton namuose. Į pirmąjį namą, kurį pereitą rugsėjo mėnesį nusipirko negrų šeima ir kuriame apsigyveno keturios šeimos iš 16 narių, netikra bomba buvo mesta sausio 21 d. ir gruodžio 13 d. buvo padegtos gonkos. Nuo to laiko dienų naktį namą saugojo du policininkai, kurie aiškino nepastebėję, kas bombą numetė. Bomba padaryta labai primityviai ir, spėjama, turėjusi tikslą gyventojus išgąsdinti.

Šuo nevaikšto atbulas; šuo vaikšto atbulas!

Šuo nevaikšto atbulas, sako žmonės. Bet vienas šuo to nežinojo ir pradėjo vaikščioti atbulas. Keturi liudininkai ir laikraščio reporteris matė savo akimis, kaip nedidelis juodmargis šuniukas iš Cottage Grove gatvės vidurio atbulas nuėjo į šaligatvį ir čia toliau pradėjo bėgti pakitiui. "Niekomet tokio dalyko negirdėjau", stebėjosi Brookfield zoologijos direktoriaus asist. Ralph Graham. "Negalimas dalykas!" pareiškė gyvulių krautuvis savininkas Jack Novak, 3408 N. Milwaukee. "Šiame biznyje esu jau 51 metai". Šuniukas iš gatvės vidurio nuėjo iki šaligatvio lygiai 25 pėdų distanciją.

Kas pametė kiaule?

Policija turėjo darbo, kol "įprašė" į patulinį vežimą 250 svarų kiaule, rastą bemiegant prie 3960 Elston ave. Parvežtas areštuotas į policijos stotį, vėl bėda. Į daboklę neprima. Pašauktas gyvulių globos draugijos (Anti-Cruelty S-ty) atstovas, Viktoras Brazinskas pagaliau perėmė kiaule ir nusigabeno į tos draugijos prieglaudą, 157 W. Grand ave. Brazinsko nuomone, kiaule bus iškritusi iš sunkvežimio bevežant, nes galvoje turi žaidžą. Jei per 5 dienas savininkas neatsisauks, kiaule bus atiduota kuriam nors ūkininkui.

Džunglės rekordas!

Enacio Perfecto, 32 metų amžiaus, suimtas ir perduotas jūry teismui už gruodžio 8 d. užpuolimą ir išprievartavimą Miss Rosette Gragert, 82 metų amžiaus, jos kambaryje Fleetwood viešbutyje, 624 S. State st. Miss Gragert greit po to pasimirė. Perfecto kaltinamas užmušimu (manslaughter).

NORA M. GUGIENE
pirmadienį, vasario 17 dieną Balso reikalais kalbės per Sophie Barcus radiją, WGES stotis. Ji paminės pasutiniu metu įvykusias ir vykstančias naujoves šioje šalpos organizacijoje.

Mirimai širdies liga šiemet žymiai didesni

Mirimai širdies ligomis Chicagoje šiemet žymiai padidėjo. Chicagos sveikatos tarybos žiniomis, gydytojai užregistravo 1,980 mirimus širdies ligomis per pereiną sausio mėnesį. Perna tuo pačiu laiku buvo 1,665 mirimai. Dr. Bundesen aiškina, kad mirimų didėjimas yra susijęs su influencos ligų padidėjimu. Antroji mirimų, susietų su slogomis, priežastis yra plaučių uždegimas, kurių mieste šiemet buvo 536, palyginant su 216 pereiniais metais tuo laiku. Vasario mėnuo laikomas labiausiai mirtingas. Kol kas šį mėnesį plaučių uždegimu mirė 271 žmogus. Miršta daugiausiai žmonės, vyresni kaip 55, o dar labiau senesni kaip 65 metai.

"Zdraste, tovarišč!"

Giminės rusų pavergtose Lietuvoje, neturėdami nei baravykų, gintarų ar mezginių atsiųsti savo geradariams Chicagoje už siuntinius, laiškų su padėka atsiuntė idėję 3 rusiškų rublių. Chicagočiai sekamame laiške paklausė, ką Lietuvoje galima gauti už 3 rublius. Šiomis dienomis gavo atsakymą: "Pusę silkės ir "zdraste, tovarišč!" kas lietuviškai reiškia, "čerkelę vodkos".

Į Lietuvą ir kitur!

Galite pasiųsti siuntinius į Lietuvą ir į kitus kraštus. Taip pat galite ir pas mus gauti kostiumams, paltams suknėlėms medžiagos. Akordeonus, siuvalas, rašomas mašinas, foto aparatus, laikrodžius, deimantinius peilius ir visą eilę kitų prekių. Kreipkitės dėl informacijų pas Praną Nedzinską (kuris anksčiau dirbo Kučevskio comp).

PARCEL SERVICE,

3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel.: YArds 7-0677 (J. Karvelio prekybos patalpose). (Sk.)

Naujausieji leidiniai

NAUJIENOSE galima gauti šias knygas:
1. Prof. Vacloviui Biržiškai atminti, 24 puslapių knygutė, išleista mokslininko laidotuvių proga. Kaina \$1.00.
2. Prof. Vaclovo Biržiškos "Se-nųjų lietuviškų knygų istorija" Kietais viršeliais \$3.00, minkš-tais — \$2.00.
3. Teodoro J. Kučinsko "Ly-ties garbinimas", 144 psl., \$1.50.
4. Dan Kuračio "Daug kraštų, daug žmonių", \$2.00.

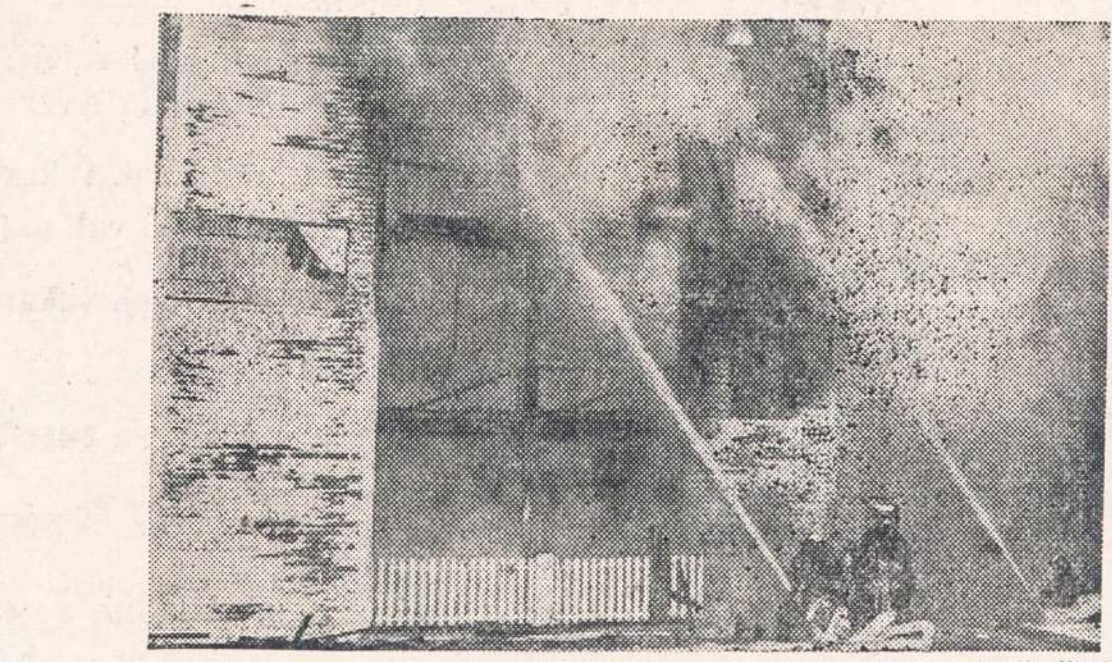
Knygas gausite paštu, jei pa-siųsite pinigų tokiam adresu:
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago 8, Illinois

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Tunizijos ambasadorius Prancūzijai, Mohammed Masmoudi (kairėje) atšauktas ir diplomatiniai santykiai tarp šalių labai įtempti dėl prancūzų aviacijos vieno Tunizijos kaimo apšaudymo, per kurį žuvo 75 žmonės.

Ugniesgesiai kovoją su gaisru šalčiausią žiemos dieną Reverė, Mass., kur 3 aukštų duplexe žuvo penki žmonės.

TRUMPAI

— Bilietai į Čiurlionio ansam-blio koncertą gaunami šiose vie-tose: "Daina" Television Co., — 3321 S. Halsted St., telef. CL 4-5665; A. Tvero laikrodžių par-duotuvių — 2646 W. 69th St., tel. RE 7-1941, ir S. Penčylos maisto krautuvių — 4501 S. Talman Ave., tel. VI 7-2758. Koncertas įvyks vasario 22 d. 8 val. vakare Marijos Aukštes-niosios Mokyklos salėje. Koncer-tą rengia Balso Chicago apskri-ties Valdyba.

— Stanevičius Stasys, gyv. Lietuvoje, Pagėgių rajonas, Lumpėnų paštas, Nepertlaukio kaimas, ieško: brolio Stanevi-čiaus Juozo s. Antano gyv. Ame-rikoje. Į Ameriką išvažiavo iš Tauragės apskr., Skaudvilės val., Vytogalos kaimo.

— Chester Sakevičius, 10805 So. Calumet ave., Roseway Li-quor įstaigos savininkas, užda-ras savo įstaigą Vasario 5 d. 1 val. ryto ejo į namus. Tarpe 108 Indiana ir Prairie ave. jį užpu-lė 3 vaikėžai su dideliais peiliais. Vienas iš priešiakių atėmė peilį į vidurį, kitas iš užpakalio su-riko "kelk rankas augštyt", tre-čias kišenę greitai iškratė. 280 dol. atėmė. Nors pasiskundė po-licijai, bet klausimas, kaip juos sugauti.

— Juozas ir apolonija Kun-drotai, 8145 S. Vincennes ave., vasario 8 d. minėjo 50 metų ve-dybinių gyvenimo sukaktį. Mar-quette Park svetainėje buvo su-rengta puota, kurioje dalyvavo skaitlingas būrys artimųjų ir prietelių. Juozas Kundrotas, gi-męs Valatkaičių kaime, Kėdainių valsč., į Ameriką atvyko 1905 metais ir visą laiką gyvena So. Englewood apylinkėje. Jo žmona Apolonija gimė šalimam Levi-kaičių k. ir į šią šalį atvyko 1908 m. Jie išaugino tris sūnus: Petra, Andriejų ir Edvardą, ir tris dukteris, Mikalimą, Vincen-tą ir Stellą. Jie turi jau tris anūkus ir du pro-anūkus.

— Walter Drungila, 12339 S. Union ave., susilaukė dukrelės sausio 16 d. Little Company of Mary ligoninėje. Pavadinta Ma-ry-Lynn Drungila.

— Viktorija Mackevičienė va-sario 9 d. šaujami atžymėjo savo gimtadienį, sulaukdamas daug sveikinimų ir gerų linkėjimų. Ji yra žmona Justino Mackevičiaus, Standard Federal Savings and Loan Ass'n. prezidento.

— Ona Shakus, 73 metų am-žiaus, 10446 So. Indiana ave., su-sižeidė vasario 4 d. nosį ir lūpas parpušdamas ant leduoto šaliga-tvio ties 10505 So. Indiana ave.

— Adv. C. P. Kal ir Dr. Geo Bložis, gyv. Dayton, Ohio, nu-sipirko apie 400 akrus žemės pie-tinėje Floridoje.

— Nora Gugiene, nacionalė Balso organizacijos sekretorė, kalbės šį vakarą per Sophie Bar-cus radio valandą Čiurlionio an-samblio koncerto reikalui. Kon-certas įvyks šį šeštadienį, va-sario 22 d. 8 val. vakaro Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje.

— Michigan City, LaPorte, Beverly Shores, Chesterton, South Bend ir kitų artimesnių apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti Lietuvos 46 metų Nepriklausomybės minėji-nių, kurį rengia Michigan City lietuvių klubas. Sekmadienį, va-sario 23 d., 10:45 pamaldos Sac-red Heart bažnyčioje. Pietūs tuoj po pamaldų D. Šukio salėje, 118 Western ave. J. Mildažis

— Rašytojų Dr-jos 1957 me-ty literatūros premijai skirti bal-savimas baigiasi šią savaitę. Balsavimo vokai turi pasiekti komisiją ne vėliau kaip vasario 22 d. Balsai bus tikrinami sek-madienį, vasario 23 d. Iki šiol jau atsiųsta per 40 balsų. Pre-mija jaučiamas susidomėjimas, kadangi per metus pasirodė ver-tingų ir reikšmingų knygų.

—Vytautas Vardys, Wiscon-sin universiteto politinių moks-lų dėstytojas, Chicagoje skai-tys paskaitą apie tautinių grupių reikšmę ir įtaką į Amerikos visuomeninį ir politinį gyveni-mą. Kadangi lietuviai nori ma-tyti lietuvių Amerikos kongrese, bus svarbu išgirsti iš kompeten-tingo asmens, kokią reikšmę tau-tinės grupės vaidina Amerikos gyvenime ir kokios galimybės iškilti ir parlamentarinis pos-tus.

Motery ir vyrų dėmesiai

Jei mėgstate pigiai ir skoni-nagai pasipuoti, atsilankykite į Liusės suknelių krautuve, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel.: Lafayette 3-2021, kur ra-site didžiausią jų pasirinkimą. Be to, mes siūniam maistą, vaistus, medžiagas, avalynę ir kt. į Lietuvą ir kitus kraštus iš Anglijos ir Švedijos, kur jie pu-siau pigesni ir greičiau pasiekia gavėją, be primokėjimų. Pav.: 6 vyriškiems kostiumams medž. su visom persiuntimo išlaidom \$58.65. Užstaj pamatysite visų medžiagų pavyzdžius. Sutaupy-site laiką ir pinigų.

A. Kavaliauskas. (Sk.)

Vinco Krėvės kėlonė į Mas-kvą vaizduojama "Pagundoje" Šį idomų aprašymą ir V. My-kolaičio, V. Maciūno, A. Sen-no straipsnius apie Vinco Krė-vės kūrybą, rasite knygoje — Vincas Krėvė Mickevičius. Jos kaina \$1.00.

Užsakymus adresuokite: NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street.
Chicago 8, Ill.

HELP WANTED — MALE Darbininku Reikia

Rūmas dykai blaiviam senukui arba pensionieriui už namo padaboi-mą. Kreiptis pirmadienį nuo 8 iki 10 ryto, o vakarais nuo 5 iki 7. 2543 S. Halsted St., pirmas aukštas.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

MOTERIS rūbų siuvėja, 3-čiam aukšte. 3327 So. Halsted St. Yards 7-8782

PERSONAL Asmenų Ieško

Paieškau Jokūbavičiaus Apolenaro, sūnaus Julijono ir Jokūbavičiūtės Aksiveros, dukters Julijono. Prašau rašyti: Adele Plietras, 6423 So. Fran-cisco, Chicago, Ill.

RENTING IN GENERAL Nuomos

NAMŲ SAVININKAI PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI NEMOKAMAI Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitam patarnavimui skambinti Prospect 8-2234.

Varpas Real Estate

BUSINESS CHANCES Biznio Progos
PARDAVIMUI BIZNIS su namu geroje vietoje, Brighton Parke
4140 So. Maplewood Ave.

GERIAUSIAS PIRKINYS MIESTE Taverna ir 2 aukštų namas, 2 kambariai užpakalyje taveros, 7 dideli kambariai antname aukšte. Galima pa-keisti į rooming house. Moderni ta-vena, pilnai įrengta. Įsteigta 12 metu. Prieinamai. 4254 So. Ashland Ave.

AUTOMOBILES — TRUCKS Automobilai — Sunkvežimiai

VIKTOR KOZICOS lietuviška gazolinis stotis ir auto taisymas.
CALL-ME-MOTORS 6759 So. WESTERN AVE. PR 9-9533 Atliekami motoro remontai, lyginimo dažymo darbai ir keičiamos dalys.

"Naujienose" galima gauti šias knygas:

EILERASČIAI

Dr. S. Aliūnas, VALERONO LA-SAI. Humistiniai eilės. 64 p. \$1.00
Jurgis Blūntas, VALDRI VANDENIS IR DIENOMIS. Poezija. 70 p. Kaina \$1.50
Bernardas Bradžionis, DIDŽIOJI KRYŽKELE. Poezija. Laimėjusi 1954 m. literatūros premiją \$500 112 p. Kaina \$1.50
Jurgis Baltrušaitis — Žemės Pa-kopos, Elegijos, giesmės, poemos. Iš rusų kalbos vertė J. Valaitis. \$1.00
Antanas Venys, GELEŽINIAI ŽIEDAI. Eilėraščiai. 86 psl. \$2.00
Andrius Mirosas, 10 populiarų dainų. Slėgierių tekstai, dainuoti su kokių orkestrais. Kaina 75c.
Leonardas Žitkevičius. Daktari ir nuorukos. Lyrinės ironijos. 46 psl. Kaina \$1.00
Antanas Venys—Geležiniai Žiedai. Eilėraščiai. 86 psl. \$2.00
Mykolas Vaitkus — Aukso Ruduo. Eilėraščiai. 120 psl. \$1.25
L. Žitkevičius—Saulutė Debesėliuos. Eilėraščiai. 63 psl. \$1.50
Jurgis Jankus. Po raganos kirviu. 102 psl. \$1.50
Kazys Binkis. Baltasis vilkas. \$1.00
N. Butkienė — Velykų pasakos \$1.00
Vyta Nemunėlis. Meškiukas rudo-putas. Tinka dovanoms \$2.00
Stepas Zolbarskas. Doleris iš Pitts-burgho. Išeidė "Gabių", 56 psl. 80c
Vyta Nemunėlis "Pietų vėjelis \$1.00
Pranas Imstrys, Vilkas meškerio-tos. Eliutuota pasaka. Detroitas. 1946 m., 39 psl. 35c
Julius Kaupas, Daktaras Kripstus-kas pragare. P. Abelio leid. \$1.50
Viktoras Šimaitis, Vyturėliai laukuos 65c.
L. Z. Jedėnas. Minijanas, poema-legendą eilėmis parašyta. \$1.00
H. Vagnerio. Pirmieji gamtos pa-sakojimai, komisijos leidinys, 1921 metų. \$1.50
M. Vagner, Laukuose ir pievose. Šviet. Minist. knygų leidimo "Svy-turio" b-vės leidinys 1922 m. \$1.50

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Haufo pasakos. Karavanas. J. Bal-čikonio vertimas. Švietimo ministe-rijos leidinys Kaune. Išeidė "Ne-munas" \$1.50
Haufo pasakos. Aleksandrijos šei-kas ir jo vergai. 94 psl. \$1.25
Vaiškų Knygėlė — Vysk. Mot. Va-lančiaus apsakymai jaunimui. 160 psl. \$1.80
G. A. Buerger — Barono Miunch-hauzeno Nuotykių. Iliustruota. \$1.25
Anderseno Pasakos. J. Balčikonio vertimas. 210 psl. \$2.00
A. Bendorius. Lietuva, kraštas-gyventojai-kultūra. 182 psl. \$2.75
A. Giedrius. Kelionė į Lietuvą. Pulgis Andrius. Vabalų vestuvės. 24 psl. \$2.5c
Z. Kolba. Daili saulutė. 40 psl. Iliustruota. \$50c
30 psl. Iliustruota. Viltkrūčių vaikai. 112 psl. Iliustruota. \$1.40
A. Giedrius. Tėvelių pasakos. 59 psl. Iliustruota. \$25c
A. Krausas. Gyvulių draugas. 32 psl. Iliustruota. \$25c
Teta Rūta. Gintaro pasaka. 14 psl. Iliustruota. \$25c
Stasys Džugas. Kiskučio vardinės. Eilėraščiai. VI. Stancikaitės iliustru-ta. 98 psl. \$1.50

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

UZ \$39,000 VIENUOLIKOS BUTŲ 3 a. mūras. \$720 mėn. pajamų, \$163 mėn. išlaidų. Geriausia proga įves-tuoti savo kapitalą. A. Sirutis.
DEMESIO! Už geriausią pasiūlymą parduodama mėsinė su visais įrengi-mais, inventorium ir stakų Marquet-te Pk. Apyvarta į mėn. apie \$4,000. A. Reklaitis.
MODERN. 3 METŲ 6 kamb. ranch ant 38 pėdų sklypo prie pat Marquet-te Pk. Šildymas gazu. 2 karų garažas su šoniniu įvažiavimu. \$24,500. A. Katilius.
GAGE Pk. 8 metų 4 kamb. mūras. Viršuje su mažom išlaidom galima įrengti antrą 3 kamb. butą. Yra šildy-mas, sanka, tualetas. 1½ auto mūr-garažas. Gazo šiluma. \$20,500. Sirutis.
MUR. PAJAMŲ NAMAS Westsai-dėje, 4x4. Dvigubas mūr. garažas. \$400 pajamų į mėn. \$15,300. A. Reklaitis.
5 KAMB. (3 MIEG.) 4 metų namas tik 2 bloki nuo Marquette Pk. Šildymas alyva. Garažas. \$18,900. A. Katilius.
1½ AUKSTO NAUJAS mūr. namas Brighton Pk. 5 ir 4 kamb. butai. Pla-tus sklypas. \$33,500. A. Reklaitis.
5 BUTAI PO 4 KAMB. 2 aukštų mūr. Marquette Pk. Šildymas stoke-riu. Garažas. 33 pėdų sklypas. \$579 mėn. pajamų. \$47,500. A. Sirutis.
2 METŲ 5 KAMB. (3 mieg.) mūr. namas prie 71-os ir St. Louis. Alyva šildomas. Apsauga nuo potvynio. Dvi-gubi alum. langai. Arti mokyklos. — \$22,000. A. Katilius.
13 APARTMENTŲ PUKUS mūr. namas arti 55-os, į Vakarus nuo Hal-sted. Pajamų virš \$13,000 į metus.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st STREET

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesinėmis išmokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

MARQUETTE PARKE

13 butų mūrinis, 3 po 5 ir 10 po 4 kambarių, garų šildymas, stokeris. Metinių pajamų \$4,000. Galima per-imti paskolą už 5%.

GAGE PARKE

\$38,500 už 4 butų gražų mūrinių, centrinius šildymas alyva, aluminijau-s langai, kilimai, šaldytuvai ir kiti prie-dai.

BRIGHTON PARKE

4 butų, 2 po 3, 2 po 4, geras medi-nis naujai apkalts namas, nauji por-čiai, rūšys. Mėn. pajamų \$160 ir 4 kamb. butas savininkui. \$16,800.

BRIDGEPORTE

5 butų mūrinis, 5x4 kamb., dujomis šildymas. \$16,000. Lengvos pirkimo sąlygos.

KUTRA - NORKUS

REAL ESTATE - INSURANCE
NOTARY PUBLIC
TVARKOME INCOME TAXES
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

MARQUETTE PARKE

2 AUKSTŲ mūrinių, 2 po 5 ir 2 po 4 kamb. Karštų vandeniu radiatoriais šildymo sistema. 2 mašinų mūrinis garažas. Nužeminta kaina.

2 AUKSTŲ mūrinis naujas 2 po 5 kamb. ir įstaiga. Automatinis alyva šildymas, atskiras kiekvienam butui.

5 KAMB., geltonu plytų mūrinis (su galimbe padaryti tris miegamuos), plytelių vonia ir virtuvė, pilno ba-lai vandens anksimio kontrolė. Labai geras pirkimvas. Kaina \$16,500.

13 BUTŲ apartmentinis. 10 po 4, 3 po 5, 6 po 5. Metinių pajamų apie \$14,000. Skubiam pardavimui numažinta kaina.

6 KAMB. mūrinis, su 2 tualetais, 2 mašinų garažas. Ikaunuotas žemiau fikros vertės. Tuojau pat galima už-imiti.

PASTEIRAUKITE mūsų namų sa-raše ir įsitikinkite pirkinių gerumu!

V A R P A S

Real Estate, Insurance, Notary Public
5916 So. WESTERN AVENUE
Prospect 8-2234

BRIGHTON PARKE:

Geras med. 3 butai: 6, 5 ir 2 kamb. central. alyva šildymas, \$210 pajamų, viena buta tuoj galima užimti. Kaina tik \$18,500.

Mūr. 2 po 4, centr. šildymas vienam butui, arti autobusų ir bažnyčia, gra-šys kambariai.

Mūr. 6, 3. biznio patalpa ir 5 kamb. atsk. namukas. 68 p. sklypas, centr. šild. arti susisiekimo ir mokyklos.

SV. KRYŽIAUS PARAPIJOJE Mūr. 6 butų apartmentinis šild. 2 butai. tiki—alvos pečiai \$250 pajamų, ma-žas imokėjimas. Paskubėkite.

Turime namų ir biuznių vietas. Parū-niname paskolas geriausiomis sąlygo-mis ir rimčiausiose įstaigose. Tvarko-me visų rūšių draudimą. Notarijoje im dokumentus. Pildome income tax pareiškimus.

ŠIMAITIS REALTY

General Insurance, Notary Public, Income Tax Service
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

Bet koki nekunojama turta greitai parvosi ir teisingai pirksti tikrai per-mūs, įstaiga. Parūpiname paskolą, iš-rašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatams.

NORVILA

2600 West 59th St. Prospect 8-5454

KAS IESKO GERU NAMU ar nori greit parduoti prašome skam-binti ar atvykti pas Volodkevičių

Valdis Real Estate

2655 West 69th Street
Prospect 8-6040 ar Republic 7-8534

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

\$75,000. Savininkas sutinka mainyti į mažesni apartm. namą. A. Reklaitis.
TIK \$17,000 už mūr. bungalov prie gero susisiekimo arti mokykly. Ver-ingi priedai. A. Katilius.
ARTI 17-05 IR PULASKI, 3 po 4. Už 2 savaitės bus galutinai sutvark-ytas pardavimui. Karšto vandens aly-vos šildymas. \$200 mėn. pajamų ir savininkui butas. \$23,000. A. Sirutis.
TIK \$16,200. Marquette Parke puiki 5 kamb. mūr. rezidencija. Platus skly-pas. A. Reklaitis.
7 KAMB. (4 MIEG.) labai gerame stovyje bungalov tik pusė bloko nuo Marquette Pk. Gazo šildymas. Dvigubas garažas. \$19,500. A. Reklaitis.

TURTI BUTI SKUBIAI parduotas 10 metų 6 kamb. mūr. namas Marquette Pk. Apačioje 4 kamb. (2 mieg.); viršų kitas tualetas ir 2 kamb. su atskiru įėjimu. Aut. šildymas. Naujas 2 karų garažas. Visi kambariai gana čdvūs. Tikrai \$22,500. A. Lina.

STIPRIOS KONSTRUKCIJOS mūr. name 2 dideli butai po 6 kamb. ir maisto krautuve. Gazu šildymas. \$300 mėn. pajamų. 2 bloki aplinkui nėra kitos krautuves. \$35,000 ir prekės. A. Sirutis.